

The background of the cover is a photograph of a highly ornate, Baroque-style altar. The altar features a central arched niche containing a painting of a religious scene, possibly the Virgin Mary with the Christ Child. Flanking the central niche are two tall, slender columns supporting golden statues of figures in religious attire. The entire structure is embellished with intricate gold leaf carvings and scrolls. In the foreground, the dark, out-of-focus silhouettes of people's heads and shoulders are visible, suggesting they are looking at the altar. The title "Virtuti & Musis" is superimposed in white serif font over the lower half of the image.

Virtuti & Musis

LETNIK LXII | MAJ 2025

3 **Nagovor**

- Jure Sovinc, prefekt MKSBD

4 **Razmišljanja**

- mag. Gregor Celestina, spiritual
- dr. Matjaž Celarc, štud. prefekt

9 **Novomašnik**

- Matija Golob

12 **Prvoletniki**

- Aljaž Novak
- Jakob Domenik
- Tadej Hrastnik
- Praznovanje Brezmadežne
- Življenje bogoslovca skozi oči prvoletnika

18 **Intervju**

- Martin Zlobko, rektor
- msgr. dr. Jurij Bizjak, upokojeni škof
- msgr. Stanislav Zore, nadškof

27 **Utrip hiše**

32 **Na terenu**

- Študij v ZDA
- Študijski obisk na Madžarskem
- Bivanje v Preski
- Vikend praksa v Mariboru
- Praksa v hospicu

40 **Romanje**

42 **In memoriam: papež Frančišek**

44 **Fotogalerija in še kaj**

BOGOSLOVNO SEMENIŠČE
COLLEGIUM CAROLINUM

Virtuti & Mysis - glasilo Marijine kongregacije
slovenskih bogoslovcev in duhovnikov

Dolničarjeva 4, 1000 Ljubljana
marijina.kongregacija@gmail.com

Uredništvo PETER ČERNE
JAKOB DOMENIK

Oblikovanje JURE SOVINC

Lektoriranje PETER ČERNE

Fotografije MARK ANTON RAMŠAK
ŽIGA KREFT

Naslovnica Z romanja v Salzburg, ob
vhodu v opatijsko cerkev
samostana sv. Petra

Tisk SALVE d.o.o.
Rakovniška 6
1000 Ljubljana

JURE SOVINC

LE S KRISTUSOM ODPIRAMO VRATA UPANJA

Spoštovani kongreganisti in cenjeni bralci,

v veselje mi je, da je ponovno izšlo glasilo *Virtuti & Muis*, v katerem se bomo skozi strani sprehodili po iztekajočem se študijskem letu v Bogoslovnem semenišču.

Letošnje leto Katoliško Cerkev zaznamuje jubilejno leto – čas, ko se ozremo na preteklost in odpremo srca za prihodnost, ki naj bo napolnjena z zaupanjem v Božje obljube. »Samo če je prihodnost kot pozitivna resničnost zanesljiva, je mogoče živeti tudi sedanjost.« (Benedikt XVI., *Spe salvi*, tč. 2) V času negotovosti in preizkušenj se zavedamo, kako pomembno je, da ostanemo povezani v veri in zaupanju. Papež Frančišek nas v apostolski spodbudi *Evangelii gaudium* (tč. 86) vabi, da postanemo nosilci upanja za druge: »Ne pustimo si vzeti upanja!« To povabilo je še posebej dragoceno za vse, ki se pripravljamo na služenje Kristusu in Cerkvi, ter prav tako za tiste, ki v tem poklicu že izpolnjujete Gospodovo povabilo. Le s Kristusom lahko odpiramo vrata upanja. Za nas in za druge. Zato sledimo spodbudi sv. Janeza Pavla II.: »Ne bojte se! Odprite vrata Kristusu!« Na stežaj odprimo in dovolimo, da nas zavedanje, da smo po Kristusu že odrešeni, opogumi za prihodnje dni.

Zgled upanja pa nam je tudi naša Mati Marija, ki nam lahko pomaga, da bomo vedno znova dvignili pogled v trenutkih teme. Njena navzočnost pod križem je pričevanje upanja, ki se ne zruši niti ob največji bolečini. Tudi mi, ko se znajdemo pred težkimi izzivi, lahko pogledamo k Njej, ki nas spremlja s svojo materinsko ljubeznijo in nas vodi k svojemu Sinu.

Želim vam prijetno branje in vas vse v molitvah priporočam naši nebeški Materi.

ROMARJI UPANJA

Zdi se, da sodobni človek izgublja notranje ravnovesje, orientacijo, obzorje smisla, h kateremu bi usmeril svoj čoln. Slepijo ga vsemogoči lažni upi ali pa celo sega po tistih nadomestkih, ki ga sicer predstavljajo v stanje namišljene blaženosti, a hkrati ubijajo. Zato ni presenetljivo, da zadnji trije papeži drug za drugim spodbujajo k iskanju pristnega upanja. »Prestopite tudi vi, skupaj z menoj in s svojimi škofi in duhovniki, skupaj z vso Cerkvijo, prag upanja,« nam je polagal na srce papež Janez Pavel II. ob svojem prvem obisku v Sloveniji v Homiliji pri maši na hipodromu v Stožicah (tč. 8). Čas, v katerem živimo, ni samo obdobje, v katerem se bohotijo nevarnosti in skrbi, ampak je prav tako ura upanja. »Odrešenje nam je darovano tako, da nam je bilo podarjeno upanje, zanesljivo upanje, s katerim moremo obvladovati svojo sedanost. Sedanost, tudi težavno sedanost, je mogoče živeti in sprejeti, če vodi k nekemu cilju in če moremo biti tega cilja gotovi; če je ta cilj tako velik, da opravičuje napornost poti,« je v svoji drugi okrožnici Spe salvi (tč. 1) izpostavil papež Benedikt XVI. »To upanje, ki je veliko večje od vsakdanjih zadovoljstev in izboljšav življenjskih pogojev, nas prepelje onstran preizkušenj in nas spodbuja, naj hodimo, ne da bi izgubili izpred oči veličino cilja, h kateremu smo poklicani, nebesa,« pa je poudaril papež Frančišek v buli Spes non confundit (tč. 25) ob odprtju svetega leta, v katerem nas vabi, da postanemo romarji upanja.

Romanje upanja se začne s spreobrnjenjem, premikom od našega upanja k Njegovemu, od naše psihološke strukture, ki ustvarja pričakovanja in želje, k zavzetemu delovanju, ki temelji na Njem, od zagledanosti v lastne moči k Božjemu delu v nas. Poklicani smo v Življenje, ne k preživetju, k reševanju majhnih težav ali celo k životarjenju.

“

Zaupanje v možnost večnega življenja sicer ne pomeni, da bomo v vsakem primeru odrešeni, pomeni pa, da je to Božji načrt za nas.

Odrešenje je vedno mogoče: v vsakem stanju, na vsakem kraju, po vsaki napaki ... Kadarkoli in kjerkoli so nam vrata odrešenja odprta in lahko stopimo skozi.

”

Sveti Pavel je prepričan, da »upanje ne osramoti, ker je Božja ljubezen izlita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je bil dan« (Rim 5,5). »Sveti Duh je tisti, ki s svojo trajno navzočnostjo na poti Cerkve izžareva v vernih luč upanja. Ohranja jo prižgano kot baklo, ki nikoli ne ugasne, zato da bi dajala oporo in moč našemu življenju. Krščansko upanje namreč ne vara in ne razočara, ker je utemeljeno na gotovosti, da nas nič in nihče nikoli ne more ločiti od Božje ljubezni.« (Frančišek, Spes non confundit, tč. 5) To upanje je utemeljeno v gotovem zaupanju v večno življenje, ki je končna perspektiva našega bivanja. Gre za zaupanje v izpolnitev življenjskih situacij v nebeškem kraljestvu, ki je že navzoče med nami – kar spreminja naš način razmišljanja. Zaupanje v možnost večnega življenja sicer ne pomeni, da bomo v vsakem primeru odrešeni, pomeni pa, da je to Božji načrt za nas. Odrešenje je vedno mogoče: v vsakem stanju, na vsakem kraju, po vsaki napaki ... Kadarkoli in kjerkoli so nam vrata odrešenja odprta in lahko stopimo skozi. Končno je temeljna spodbuda tega svetega leta prav vstop skozi sveta vrata. A ta vrata je Jezus Kristus. On sam pravi: »Jaz sem vrata. Kdor stopi skozi, se bo rešil« (Jn 10,9). Stopiti skozi sveta vrata pomeni vstopiti v Kristusa. Vstopiti v Kristusa pa pomeni vstopiti v odrešenje, zato Pavel opozarja vse krščene: »Če ste torej vstali s Kristusom, iščite to, kar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na Božji desnici.« (Kol 3,1) Spodbuja nas, da se osredotočamo na to, kar se sredi našega življenja nanaša na umrlega in vstalega Kristusa, kar je skladno z nebese, kjer je Kristus, sedeč na Božji desnici. »Kajti umrli ste in vaše življenje je skrito s Kristusom

v Bogu.« (Kol 3,3) Mrtvi za vsa prazna upanja, ki jih ponuja skušnjava predvsem v trenutkih preizkušnje in praznine. »Njim, ki ljubijo Boga, vse pripomore k dobremu« (Rim 8,28). Tisti, ki ljubijo Boga, ki prepoznavajo njegovo dobroto, sprejemajo kot dar in milost tudi preizkušnje in celo lastne padce. Vse izkoristijo, cenijo in sprejmejo. Vse je lahko del nečesa večjega, izraz ljubeče Božje pedagogike, vzgoja, s katero nas Bog vodi do veličine našega posinovljenja, ki se razodeva v Kristusu. Pozorni bodimo na to, kako nas Pavel spodbuja: »Iščite to, kar je zgoraj.« Iščite. Upanje, ki je sicer Božji dar, zahteva naše aktivno sodelovanje. Nanaša se na to, kar si želimo in je vezano na delovanje naše volje. Za sodobnega človeka, ki je osredotočen predvsem na užitek, ugodje, na hipno potešitev, na vse tisto, kar ga hitro nagradi, je to zagotovo poseben izziv. Stalna usmerjenost na užitek in nagrado namreč človeka počasi potiska v brezvoljnost, malodušje, v katerem si ne želi in ne prizadeva za nič drugega več kot zgolj za neposredno. In tako izgubi cilj. Z njim pa tudi upanje. Ta izguba upanja torej ni posledica nečesa težkega, neprijetnega, neke hude preizkušnje, ki bi ga morila, ampak praznine v njem, v katero je to neprijetno ali ta preizkušnja padla. In od kje praznina? Zaradi pozabe temelja našega upanja. Ta temelj je seveda sveti krst in z njim prejeta obljuba; a če smo

“
Upanje, ki je sicer Božji dar, zahteva naše aktivno sodelovanje.

”

bolj konkretni in osebni, ugotovimo, da upanje temelji na moči spomina na Velika Gospodova dela, na naši živeti zgodovini z Bogom, na konkretnih obljubah, ki smo jih prejeli od Boga, odkritju naše poklicanosti,

na močnih trenutkih zaveze z Bogom, ki so nas usmerili na pot za Gospodom in v nas zasejali oz. razvneli hrepenenje po večnosti. Kadar pozabimo na to izhodišče, izgubimo izpred oči tudi cilj, v nas pa se razraščajo raznorazna lažna upanja, ki sicer slikajo same lepe stvari in obljublajo vse najboljše, a zagotovo razočarajo, nas pehajo v malodušje in celo v obup. Človek se lahko hitro čustveno naveže na lažna upanja in besno zagovarja stališča, ki so dokazljivo napačna in izvor njegovega malodušja. Slep trmasto vztraja in dvomi o resničnosti okrog sebe, namesto da bi pod vprašaj postavil lastna prepričanja. A obup je lahko tudi točka za spremembo perspektive, saj razgalja goljufive upe in iluzije, v lasten ego ujete pozicije ter razkriva našo resničnost.

“
Človek se lahko hitro čustveno naveže na lažna upanja in besno zagovarja stališča, ki so dokazljivo napačna in izvor njegovega malodušja. Slep trmasto vztraja in dvomi o resničnosti okrog sebe, namesto da bi pod vprašaj postavil lastna prepričanja. A obup je lahko tudi točka za spremembo perspektive, saj razgalja goljufive upe in iluzije, v lasten ego ujete pozicije ter razkriva našo resničnost.

”

Potrebno je torej vedno znova stopiti na pot spreobrnjenja, se odtrgati od greha, da bi lahko na našem romanju spet uzrli znamenja upanja, znamenja Božjega delovanja v nas in okrog nas, znamenja Njegove zvestobe – in da bi tako ponovno vstopili v občestvo Cerkve, v Kristusovo telo. Kajti ni novega življenja brez izgube starega. Ni življenja milosti brez smrti starega človeka, smrti greha. Zato je sveto leto vsakič znova poziv k spreobrnjenju. In vse dokler v sebi čutimo potrebo po spreobrnjenju, za nas ostaja upanje. Vse dokler v sebi nosimo dovolj ponižnosti in občutljivosti, da prisluhnemo Njegovi besedi, ter pripravljenosti, da nanjo odgovorimo in aktivno sodelujemo z Njim, ostajamo romarji upanja.

“
Ni življenja milosti brez smrti starega človeka, smrti greha. Zato je sveto leto vsakič znova poziv k spreobrnjenju.

”

UPANJE PRAVIČNEGA JE PRI BOGU TRPEČI ČLOVEK NAJDE TRDNO UPANJE V POGLEDU NA VSTALEGA GOSPODA

Naslovni citat povzema Elifazove besede, ki trpečemu Jobu svetuje, naj se opre na Božjo pravičnost (Job 4–5). Jobova knjiga priča, da človek prav v trenutkih preizkušnje in navidezne brezizhodnosti išče upanje, ki presega človeško moč.

Hebrejska beseda תִּקְוָה (tiqwâ) pomeni »upanje« in izhaja iz korena הִוָּק (qwh), ki nosi pomen »raztezati, čakati, pričakovati«. Zanimivo je, da je povezana tudi z besedo נָק (qāw), ki pomeni »vrv, nit«. Ta povezava ni naključna: vrv hkrati izraža napetost in negotovost, a obenem tudi trdnost in zanesljivost. Upanje tako ni le pasivno pričakovanje, temveč dinamična drža, ki človeka povezuje s prihodnostjo in ga usmerja. Prav ta podoba »vrvi« se pojavi v zgodbi o Rahabi (Joz 2,18), kjer je vrv, spuščena skozi okno, znamenje pričakovanja rešitve, ki presega človeško gotovost in zahteva zaupanje v drugega. Grški izraz ἐλπίς (elpis) dopolnjuje svetopisemski pomen upanja, saj poudarja pričakovanje in zaupanje. Že v antični miselnosti pa je upanje zaznamovano z razpetostjo: lahko je resnično oporišče, ki ne more mimo božanske pomoči, ali pa iluzija, ki vodi v slepo zanašanje na lastne moči. To napetost lepo ponazarja mit o Pandorini skrinjici, kjer upanje ostane kot zadnje – bodisi kot tolažba bodisi kot past samozadostnosti.

“

To upanje presega zgolj pričakovanje rešitve in se odpira v novo obzorje – hrepenenje po Rešitelju, pogled na trpečega Božjega služabnika in dokončno izpolnitev v vstajenju.

”

Jobova izkušnja upanja presega zgolj željo po rešitvi. Ni le iskanje odgovorov, temveč pot notranje preobrazbe. Razmišljanje o upanju v Jobovi knjigi nas vodi od tradicionalnega razumevanja retributivne pravičnosti – ki jo zagovarjajo Jobovi prijatelji – do globlje resničnosti: osebne izkušnje trpljenja in obupa, ki Joba vodi k neposrednemu obračanju na Boga. To upanje presega zgolj pričakovanje rešitve in se odpira v novo obzorje – hrepenenje po Rešitelju, pogled na trpečega Božjega služabnika in dokončno izpolnitev v vstajenju.

Upanje pravičnega in krivičnika

Job, תָּם וְיָשָׁר (iš tām), je »brezgrajen, celosten, popoln« mož, kakor ga označita tako pripovedovalec (Job 1,1) kot sam Bog pred Božjim dvorom: »Iskren je, boji se Boga in se varuje hudega« (Job 2,3). A prav ta mož je postavljen na preizkušnjo glede iskrenosti svojega zaupanja v Boga. Ko mu je odvzeto vse – razen življenja –, prekolne dan svojega rojstva, a nikoli ne prekolne Boga (Job 3,1.3). V bolečini ga obiščejo prijatelji, ki sprva molčijo, nato pa skušajo njegovo trpljenje osmisлити z različnimi pogledi na upanje.

Kot prvi Jobu odgovori Elifaz. V subtilni ironiji mu predloči »upanje«, ki naj bi temeljilo na strahu Božjem, gotovosti in brezgrajnem načinu življenja (Job 4,6). Čeprav izrazi resnico, da si človek ne more zaslužiti Boga, hkrati namiguje, da je Job moral grešiti (Job 4,17-18). Kljub temu mu svetuje, naj se kakor revež obrne na Boga, kjer lahko najde upanje (Job 5,16).

Nato spregovori Bildad, ki kot zagovornik Božje pravičnosti (Job 8,3) svojo logiko povzema v misli: »Bog ne zavrača popolnega in ne drži roke hudobnim« (Job 8,20). Tako je upanje tistih, ki pozabijo na Boga – brezskrbno uživanje, moč in bogastvo (Job 21,7-13; 31,24-25) –, kakor pajkova mreža, ki jo je mogoče zlahka pretrgati in se bo neizogibno razblinilo (Job 8,13-14). Job lahko s svojo iskreno pravičnostjo priklič Božje usmiljenje in znova pridobi blagoslov, če ohrani svojo pravičnost (Job 8,4-7).

Kot tretji spregovori Cofar, ki združuje misli obeh predhodnikov. Joba, ki se v bolečini sprašuje o Božji pravičnosti (Job 10,1 sl.), vabi, naj se obrne k Bogu in tako znova odkrije upanje, ki mu bo prineslo varnost in mir: »Takrat boš z zaupanjem gledal v prihodnost, zakopal se boš in varno spal« (Job 11,18). Nasprotno pa je usoda krivičnikov zapečaten: njihovi koraki vodijo v uničenje, njihove oči medlijo, da ne vidijo več prihodnosti, njihovi izhodi so zaprti, da ne morejo uiti. Njihovo upanje je »zadnji izdih« (Job 11,20), v katerem se razblini vsaka lažna iluzija – in ostane le smrt.

Obupano upanje stiskanega

Medtem ko Jobovi prijatelji govorijo o upanju pravičnih in o varljivem upanju krivičnih, Job – kljub svoji pravičnosti – doživlja Božji odmik, kakršnega njegovi prijatelji v skladu s svojo retributivno logiko pripisujejo krivičnikom. Upanje v življenje se mu zdi nesmiselno. Po začetni tožbi nad svojim obstojem (Job 3,11-13) se Job po Elifazovem nagovoru s prošnjo obrne na Gospoda ter v molitvi izrazi upanje: »O, da bi se izpolnila moja prošnja in da bi mi Bog dal to, v kar upam« (Job 6,8). Toda vsebina njegovega upanja se zdi paradoksalna – kot da meri na smrt, saj svojo prošnjo nadaljuje z besedami: »Naj bi me Bog že strl, razpusil svojo roko in me pokončal« (Job 6,9). Čeprav se Jobova želja po smrti pojavlja bodisi kot hrepenenje po tem, da bi sploh ne bil rojen (Job 10,18-20), bodisi kot rešitev iz trenutne stiske in negotovosti (Job 7,15-16), pa smrt zanj ni le končni pobeg. Čeprav v njej vidi skrivališče pred bolečino (Job 14,13-15), v resnici hrepeni po soočanju z Bogom (Job 13,13-19). Jobov občutek obupa in nesmisla je močno izražen v podobi tkalskega čolnička, ki urno drsi skozi statve (Job 7,6). Vendar pa ta hitrost ni zgolj odraz minljivosti – spremlja jo občutek praznine, saj se dnevi iztekajo brez končne »nitke«, kar pomeni brez »upanja« in pravega smisla. Grški prevod LXX namesto podobe tkalskega čolnička uporablja izraz »lažji od besed« (ἐλαφρότερος λαλιᾶς). Na ta način prikazuje nepomembnost življenja, zlasti ker nadaljuje, da se dnevi zaključujejo v »praznem upanju« (ἐν κενῇ ἐλπίδι), s čimer še bolj poudarja občutek nesmisla in izgube. Job sredi nesmisla življenja kliče Boga k odgovornosti. Za razliko od drevesa, ki ima ob poseki upanje, da bo znova pognalo (Job 14,7), Bog človeku »upanje« na življenje zatira in vzame (Job 14,19).

Upanje – pogled in srečanje z Rešiteljem

Job ne dvomi, da je Božja roka tista, ki ga je zadela – občuti jo kot silo, ki mu ruva vsako upanje, kakor da bi izruvala drevo iz zemlje (Job 19,10). Bolečina ni le telesna, temveč tudi duhovna: prijatelji ga obsojajo in ne razumejo njegove stiske (Job 19,21). A prav v tej izkušnji prepozna modrost, vredno, da se zapiše za prihodnje rodove (Job 19,23-24). Tako sredi bolečine izreče eno najmočnejših izpovedi vere: »Vem, da moj Odrešenik živi!« (Job 19,25) Job ne polaga upanja ne nase niti ne na človeško pomoč, ampak na Boga, ki ga bo rešil.

Hebrejska beseda גֹּאֵל (go'el) označuje sorodstvenega rešitelja – tistega, ki družinskega člana odkupi iz suženjstva ali revščine in ga ponovno vključi v skupnost (prim. Rut 4). Job ne polaga upanja ne nase ne na človeško pomoč, ampak na Božjo rešitev. Njegovo zaupanje sega dlje od trenutnega trpljenja, saj verjame, da bo »iz svojega mesa videl Boga« (Job 19,26). Job vidi več kot le konec svoje preizkušnje – vidi Odkupitelja in življenje, ki prihaja. To upanje se izpolni v srečanju z Bogom, ki mu odgovori iz viharja (Job 38–42). Job ne dobi odgovora za svoje trpljenje, a doživi nekaj globljega – odpre se mu pogled, ki presega človeško logiko trpljenja in nagrade: »Dotlej sem te poznal le po govoricah, zdaj pa te je videlo moje oko.« (Job 42,5) To upanje se odraža tudi v četrtem spevu o Božjem služabniku: Gospod ga stre z bridkostjo, da bi daroval svoje življenje za greh, vendar bo videl potomce, podaljšal svoje dni in videl luč (Iz 53,10-11). Tako Jobovo upanje odmeva kot preroška napoved Jezusovega trpljenja, smrti in vstajenja – dokončne uresničitve odrešenjskega posredovanja Božjega Odkupitelja.

Trdno upanje Vstajenja budi up sredi življenja

Jobovo upanje, ki se rodi iz trpljenja in hrepenenja po Rešitelju, se v polnosti razodene v Kristusu – On je vstajenje in življenje (Apd 26,6-8). Upanje, ki sega onkraj smrti in vodi v polnost bivanja, dobi svojo trdno podlago v Kristusovem vstajenju. Zato tudi apostol Pavel spodbuja Tesaloničane: Bog bo tiste, ki so zaspali v Jezusu, privedel k sebi (1 Tes 4,13-14). To upanje ni zgolj tolažba v času žalovanja, ampak moč, ki nas nosi skozi preizkušnje. Pavel ga primerja z bojnim oklepom vere in ljubezni

ter s čelado zaupanja (1 Tes 5,8), ki varuje pred dvomom, obupom in izgubo smisla. A ta zaščita ne temelji na človeški moči, temveč na Božji zvestobi. Bog je tisti, ki človeka kliče v življenje, ga varuje in rešuje za večnost. Prerok Izaija ga upodablja kot bojevnika, ki si nadeva bojno opravo – oklep pravičnosti in čelado odrešenja (Iz 59,17) –, da bi človeka pripeljal v polnost življenja.

“

Bog je tisti, ki človeka kliče v življenje, ga varuje in rešuje za večnost.

”

Preizkušnje in stiske ne vodijo v uničenje, ampak odpirajo prostor za potrpežljivost, preizkušnost in upanje. To upanje ni človeški miselni konstrukt, temveč dar, ki izvira iz Božje ljubezni in delovanja Svetega Duha, ki nam je bil vlit v srce (Rim 5,1-5). Ko Pavel v Pismu Rimljanom zapiše: »V upanju smo namreč rešeni,« takoj doda, da to upanje ni nekaj, kar že vidimo ali posedujemo, ampak nekaj, kar »z zaupanjem pričakujemo« (Rim 8,24-25). A to pričakovanje ni prazno in negotovo – ima trden temelj v Bogu, ki je človeku že pridobil življenje večnosti. Zaupanje v to obljubo se kaže v odprtosti za delovanje Svetega Duha, ki nas združuje s Kristusom in preobraža naše življenje v smiselno daritev (Rim 12,1). Pavel upanje opredeli kot veselje, ki izvira iz zavesti odrešenja, a hkrati poudarja, da pravo upanje zahteva vztrajnost v preizkušnjah, zvestobo v molitvi in sočutje do bližnjega (Rim 12,12-13). Ni le notranje zaupanje, temveč se uresničuje v dejavni ljubezni – v daritvi, ki sledi Kristusovemu zgledu popolne podaritve. Upanje, ki se izraža v veselju in razdajanju za druge, postaja kakor sidro duše, ki jo trdno zasidra v večnost (Heb 6,18-19).

“

Upanje, ki se izraža v veselju in razdajanju za druge, postaja kakor sidro duše, ki jo trdno zasidra v večnost (Heb 6,18-19).

”

Ironična izjava Elifaza – Upanje pravičnega je pri Bogu (prim. Job 4,6) – dobi svojo resnično vsebino v Jobovem srečanju z Gospodom. Toda šele ob praznem grobu in v skrivnostni tišini Jezusovega vstajenja se to upanje razodene v svoji polnosti. Upanje, ki ga daje Bog, ni zgolj rešitev iz trenutnih stisk, ampak klic k zaupanju in predanosti. Ni le pričakovanje boljše prihodnosti, temveč sidro, ki nas tudi sredi neviht življenja povezuje z Vstalim. On je premagal smrt in odprl vrata v življenje, kjer bo upanje prešlo v gledanje, vera v zrenje, ljubezen pa v večno polnost bivanja pri Bogu, ko bo Bog vse v vsem (1 Kor 15,28).

JAKOB DOMENIK

**POGOVOR Z NOVOMAŠNIKOM:
MATIJA GOLOB**

“

Le eno je potrebno.

”

V letošnjem poletju te čaka mašniško posvečenje. Kako se nanj pripravljaš?

Na posvečenje in na duhovniško življenje se pripravljam že od vstopa v semenišče. Ko sem napisal prošnjo za vstop v semenišče, sem pred seboj že imel tudi misel, da bom prejel diakonsko in mašniško posvečenje. Zdi se mi, da če imaš v času semenišča pred seboj to misel, da bi rad postal duhovnik, ti potem nobena - tudi težja stvar - ne more biti pretežka. Zdaj, konkretno, pa se na mašniško posvečenje pripravljam kot diakon, ki svoje pastoralno delo opravlja v župniji Moravče, prisoten pa sem tudi v semenišču med bogoslovci. Več pa je tudi stika z domačim krajem, z domačo župnijo, kjer se prav tako že zelo aktivno pripravljajo na ta dogodek. Največ pa mi pri pripravi pomagajo ure, ko se učim maševanja. Tega se tudi najbolj veselim.

Kakšno je tvoje novomašno geslo in zakaj si izbral ravno te besede?

Moje novomašno geslo je: »Eno je potrebno«. Za škofovsko geslo si ga je izbral Božji služabnik Friderik I. Baraga, h kateremu se pri nas doma že od mojega rojstva priporočamo. Na začetku se mi je zdelo kar zahtevno in nerazumljivo. Kaj je to »eno«, ki je potrebno? Mene nagovarja predvsem s tega vidika, da se vedno znova zavem, zakaj sem tukaj, zakaj želim postati duhovnik: da bi dal slavo Gospodu z vsem, kar sem in delam. Torej, dati svoje življenje za ovce. To »eno« je potrebno: Bog. Vsak izmed nas se lahko vpraša, kaj mu je v življenju najbolj pomembno.

“

Zdi se mi, da če imaš v času semenišča pred seboj to misel, da bi rad postal duhovnik, ti potem nobena - tudi težja stvar - ne more biti pretežka.

”

Iz bogoslovnega semenišča si ti edini novomašnik v Sloveniji. Kako gledaš na pomanjkanje duhovnih poklicev na domačih tleh?

Zdi se mi, da je v naših župnijah veliko fantov, ki zelo globoko živijo svojo vero in so mi v velik navdih, ko jih vidim pri molitvi. So zelo veliki pričevalci. Vsi si želimo, da bi bilo čim več duhovnih poklicev, in vsako leto sem z zanimanjem spremljal, koliko fantov se je na novo vpisalo v propedevtični letnik. Vendar če pada število vernikov v Cerkvi, če pada število rojstev, potem verjetno tudi duhovnikov ne more biti več. Potem pa je tu še potreben pogum pri mladih, da se za to odločijo. Morda tudi okolje in družina temu nista vedno naklonjena. Po drugi strani pa se mi zdi, da se na veliko župnijah veliko moli za nove duhovne poklice. Zato se na tem mestu tudi zahvaljujem vsem, ki molite za nas.

“ Največ pa mi pri pripravi pomagajo ure, ko se učim maševanja. Tega se tudi najbolj veselim. ”

Ena izmed osnovnih nalog duhovnika je oznanjati evangelij. Kje vidiš pozitivne lastnosti današnje družbe za oznanjevanje?

Pozitivne lastnosti družbe za oznanjevanje vidim predvsem v njeni potrebi po oznanilu. Zdi se mi, da je današnja družba duhovno zelo lačna. Predvsem pa si želi konkretnih odgovorov, ki ji pomagajo bolje in srečnejše živeti. Ljudje iščejo srečo in pomagati jim moramo, da srečo najdejo v Cerkvi, v Kristusu, kjer resnično je.

“ Ljudje iščejo srečo in pomagati jim moramo, da srečo najdejo v Cerkvi, v Kristusu, kjer resnično je. ”

Si prvi novomašnik v Sloveniji, ki ima za seboj tudi izkušnjo propedevtičnega letnika. Na katerem področju ti bo po tvojem mnenju ta izkušnja pomagala na poti duhovništva?

Za naprej težko rečem, kje mi bo v pomoč, lahko pa rečem, da je bila to prva izkušnja, kjer sem poglobljevidel in občutil vzdušje v neki župniji, konkretno v Šmarju pri Jelšah. S seboj bom vzel veliko lepih spominov, ki so se dogodili v neki spontanosti, pa tudi težke trenutke in obdobja, v katerih sem prečiščeval svojo poklicanost. Če ne drugega, mi bo vse to v spodbudo in tolažbo, kako velike reči je Gospod storil zame.

Po pol desetletja v bogoslovnem semenišču se pogumno odpravljáš na duhovniško delo v župniji. Kaj se ti zdi najpomembnejše za mladega duhovnika v župniji in na kaj bi rad dal največ poudarka?

Veselim se maševanja in deljenja zakramentov. Pomembno se mi zdi, da se v času kaplanovanja naučim čim več praktičnih stvari in dela v župniji. Na začetku bom za vse stvari potreboval malo več časa, zato se mi zdi dragoceno, da se na čim več stvari navadim. Mlad duhovnik pa je še posebno primeren za pastoralo mladih. Želim si, da bi jim lahko dal kaj Božjega, da bi ljubili Jezusa. Verjamem, da se bom od njih tudi sam veliko učil in preko njih tudi sam spoznaval Boga. Mladi in otroci mi pomagajo iti iz cone udobja.

“**Mlad duhovnik pa je še posebno primeren za pastoralo mladih. Želim si, da bi jim lahko dal kaj Božjega, da bi ljubili Jezusa.**”

Kaj bi rad ob odhodu iz bogoslovnega semenišča sporočil svojim sobratom iz nižjih letnikov in vodstvu?

Zahvalil bi se vsem trem rektorjem, ki so se zvrstili v času moje formacije – Petru Kokotcu, ki me je sprejel, Romanu Globokarju, ki je bil rektor glavnino mojega bivanja v semenišču, in Martinu Zlobku, ki me oddaja naprej. Hvala za ves trud, vaše delo in dobre namene, čeprav jih včasih nisem povsem razumel. Verjamem, da je bila vsaka stvar za nekaj dobra. Zahvaljujem se vsem bogoslovcem, med katerimi sem rasel, se krepil in se z njimi bolj ali manj povezal. Hvala za vse, kar sem se od vas naučil. Za naprej vsem želim obilo Božjega blagoslova, zdrave pameti in ljubezni do Boga in Cerkve ter da bi vedno iskali Božjo voljo in to, kar je za vsakega izmed vas najbolj potrebno.

“POSTAVIL JIH JE /.../ DA BI BILI Z NJIM IN BI JIH POŠILJAL OZNANJAT” (MR 3,14)

ALJAŽ NOVAK
NADŠKOFIJA LJUBLJANA
ŽUPNIJA BREZOVICA

Sem Aljaž Novak in prihajam iz Brezovice pri Ljubljani. Prihajam iz dvanajstčlanske družine, ki jo poleg mene sestavljajo še trije bratje, šest sester in seveda ati in mami. Po osnovni šoli sem se vpisal na Škofijsko gimnazijo Vipava. Po končani maturi sem se vpisal na Ekonomsko fakulteto Univerze v Ljubljani, kjer sem končal dve leti študija, nato pa se po božji previdnosti vpisal v bogoslovno semenišče. V prostem času rad kuham in pripravljam različne sladke jedi.

Klic v duhovništvo se je prvič bolj resno pojavil proti koncu tretjega letnika gimnazije, in sicer v času pandemije koronavirusa. V tistem obdobju sem imel veliko prostega časa, zato sem začel več moliti in prositi Boga, da mi pokaže način, kako naj mu sledim v življenju. Tako se je takrat pojavila tudi misel o duhovništvu, ki pa sem jo hitro dal na stran, saj sem samega sebe

takrat bolje prepoznaval v družinskem življenju. Misel o duhovništvu me je od takrat naprej vedno spremljala. V obdobju polovice leta pred odločitvijo pa je bila to prva misel, s katero sem se zbudil, in zadnja, s katero sem šel spat. V tistem času sem Boga v molitvi prosil, naj mi da neko trdno, oprijemljivo znamenje. Potreboval sem kar pol leta, da sem ugotovil, da mi Gospod to znamenje daje že vsak dan. Na meni pa je bilo samo še to, da zberem pogum in se odločim ter stopim na to pot. Pri sprejemanju odločitve mi je najbolj pomagal dober zgled duhovnikov, domačega župnika Jožefa Pojeta in bivšega kaplana Janka Potiska. Seveda pa odločitev ne bi bila mogoča brez moje osebne molitve in še posebej molitve občestva za nove duhovne poklice.

JAKOB DOMENIK
ŠKOFIJA KOPER
ŽUPNIJA VRHPOLJE

Sem Jakob Domenik in prihajam iz Vrhopolja pri Vipavi, iz štiričlanske družine rednih nedeljnikov. Maturiral sem na Škofijski gimnaziji Vipava in takoj zatem stopil na pot razločevanja Božjega klica. Že za časa srednje šole so me vedno zelo pritegnili jeziki in umetnost besede, v prostem času pa sem se vedno rad ukvarjal z glasbo in poezijo. Rad tudi preberem kakšno knjigo, grem na sprehod in se družim s prijatelji.

Gospod Bog kliče na zelo različne načine in tudi pri meni je bilo prisotnih več dejavnikov. Tako sem Gospoda za časa srednje šole iskal na različnih krajih, ključen pa je bil moj notranji boj nekje proti koncu tretjega letnika srednje šole. Takrat sem veliko razmišljal o smislu svojega življenja in o tem, kako to svoje kratko življenje unovčiti tako, da ljudem čim več dam in hkrati ob tem delam na svoji notranji rasti. Takrat sem tudi

počasi začel preraščati otroško podobo o duhovniku in njegovem delu ter se začel zavedati bistva in lepote duhovniškega poklica, ki je v služenju in darovanju samega sebe za druge in za Boga.

Na poti odločitve so bili zame zelo pomembni zgledi srečnih in trdnih duhovnikov, ki sem jih imel ob sebi tako na župniji kot tudi na Škofijski gimnaziji. Bistvena pa je bila molitev v tišini pred Najsvetejšim in prejemanje zakramentov. Le tako lahko Gospod zares spreminja človeka.

TADEJ HRASTNIK
ŠKOFIJA CELJE
ŽUPNIJA VELENJE

Moje ime je Tadej Hrastnik in prihajam iz župnije Velenje. Že kot osnovnošolec sem veliko sodeloval v domači župniji. Takoj po prejemu zakramenta svete evharistije sem postal ministrant, hkrati pa tudi član otroškega pevskega zbora. Po nekajletnem obiskovanju glasbene šole sem v domači župniji postal organist, v srednješolskih letih pa tudi član odraslega mešanega pevskega zbora in animator. Srednješolsko izobraževanje sem zaključil na Elektro in računalniški šoli v Velenju, kjer sem nadaljeval s študijem elektronike in ga tudi uspešno zaključil. Kmalu sem se zaposlil in tako opravljal različna dela, predvsem dela, kjer sem imel vsakodnevne stike z ljudmi, nazadnje pa sem bil zaposlen v varstveno-delovnem centru, kjer sem delal z ljudmi z motnjami v duševnem in telesnem razvoju. Nekaj let svojega življenja sem preživel tudi v Prekmurju, na katerega me

vežejo posebej lepi spomini, saj sem ob delu, življenju z najbližjimi in sodelovanju v stolni župniji prepoznaval lepoto Božjega načrta in Njegove volje. V prostem času rad hodim na daljše sprehode, nekaj časa namenim tudi športnim dejavnostim, pogledam tudi kakšno tekmo, igram klavir in orgle, pojem ter rad spremljam novosti in bogatim svoje znanje v svetu elektronike in telekomunikacij. Za pot duhovniškega poklica sem se odločil po večletnih spraševanjih in iskanjih, kaj bi me v življenju resnično osrečevalo. Rad sem opravljal različna dela, vendar v njih nisem našel globlje potrditve svoje poklicanosti. Vsakodnevna misel na duhovništvo in razna znamenja so mi kazala smer, v katero sem se po vsem tem času podal. V molitvi in razmišljanju o svoji poklicanosti sem našel mir in začutil notranje zadovoljstvo. Pri sprejemanju odločitve mi je predvsem pomagala molitev v tišini, pri kateri doživljam urejanje neurejenih misli in kjer črpam moč in pogum za življenjske izzive. V pomoč mi je bila tudi družina, moji bližnji, pa tudi nekateri duhovniki, ki mi jih je Bog ves čas pošiljal na pot. Predvsem pa me je spremljala vsakodnevna misel na duhovništvo, ki me, kljub raznim vprašanjem in težkim trenutkom, spodbuja, da ostajam na tej poti.

PRAZNOVANJE MARIJINEGA BREZMADEŽNEGA SPOČETJA

V nedeljo, 8. decembra 2024, je v semenišču potekalo slovesno praznovanje praznika Brezmadežne. Kot vsako leto se je tudi letos dan začel z budnico za prvoletnike ob pol šestih s Händlovo Alelujo iz oratorija Mesija, ki sta jo pripravila njhova magistra. Zatem so sledile slovesne hvalnice ob 7. uri v kapeli in po hvalnicah zajtrk. Letos, ker je praznik padel na nedeljo, smo bili izjemoma pri maši v stolnici. Mašo je ob 9. uri vodil nadškof msgr. Stanislav Zore. Po maši je bil čas za druženje po letnikih do slavnostnega kosila, ki je potekalo ob pol enih. Pri kosilu sta se nam pridružila tudi g. nadškof in njegov tajnik g. Boštjan Prevc. Med kosilom nam je namenil nekaj besed tudi letošnji prefekt Marijine kongregacije Jure Sovinc, bogoslovec tretjega letnika. Med kosilom in sprejemom staršev je bilo na voljo še nekaj časa, ki smo ga izkoristili še za zadnje priprave na večerno praznovanje.

Ob 16. uri je sledil sprejem staršev in obred sprejema prvoletnikov v Marijino kongregacijo, ki ga je vodil nadškof msgr. Stanislav Zore. V pridigi je na podlagi evangelija, ki je govoril o dveh slepih, ki ju je Jezus ozdravil, poudaril, da moramo tudi mi, vsak kristjan in še posebej vsak duhovnik, vedno znova hoditi to pot. Priti pred Kristusa in ga prositi, da bi nas

ozdravil slepote. Ne telesne slepote, ampak slepote duha, srca, ki nastane, ko začnemo verjeti v svoj prav in postanemo gluhi za besede drugih, njihove spodbude in povabila. Ko ne vidimo več nobenega drugega, razen sebe, ne moremo narediti nobenega koraka naprej. In zato je potrebno, da kristjani vedno znova srečujemo Gospoda Jezusa. Da ob njem doživimo, da moj prav ni vsa resnica, da Bog ni ustvaril sveta po mojih predstavah, po mojem okusu, po moji volji, ampak da je Bog ustvarjal svet in vse, kar je na njem, po svoji ljubezni. Njegovo ljubezen, položeno v vse stvari in vse ljudi, pa lahko spoznamo samo v Jezusu Kristusu. Dokler ne bom spoznal svoje bogopodobnosti v Kristusu, ne bom spoznal bogopodobnosti nikogar drugega. Zato je tako dragoceno, da smo vedno znova na poti k Jezusu s to ponižno prošnjo: »Jezus, sin Davidov, usmili se naju!« Ob zaključku je g. nadškof poudaril Marijino vero v Gospodovo besedo. Ta zgled Brezmadežne – »blagor ji, ki veruje« – za nas ne sme nikoli zbledeti, kaj šele ugasniti.

Po nadškofovi pridigi je sledil še nagovor prefekta Marijine kongregacije. Izpostavil je predvsem bližino Marije v kongreganistovem in duhovnikovem življenju. Na začetku duhovniške poti, že ob pripravi na to pot, in vse duhovniško življenje moramo imeti Marijo pri sebi. Da ne bomo mehanični duhovniki, ampak s srcem in gorečnostjo. Marija nam pomaga, nam osvežuje za Zveličarja in za duše gorečnost, nam daje darove svoje materinske nežnosti. Marija uči duhovnike sočutja s trpečimi. Tako lahko čuteči duhovnik sredi človeškega trpljenja vidi Marijo, brezmadežno med omadeževanimi, brezgrešno med grešniki. Do njih ne bo čutil zamere ali grenkobe, ampak le usmiljenje in pomiloval bo njihovo slepoto, ker ne vidijo, kako jih ljubi Ljubezen, ki jo ubijajo.

“

Na začetku duhovniške poti, že ob pripravi na to pot, in vse duhovniško življenje moramo imeti Marijo pri sebi. Da ne bomo mehanični duhovniki, ampak s srcem in gorečnostjo.

”

Po obeh nagovorih je sledil sprejem novih kongreganistov v kongregacijo. Sprejeti so bili Jakob Domenik iz župnije Vrhpolje, koprška škofija, Aljaž Novak iz župnije Brezovica, ljubljanska nadškofija, in Tadej Hrastnik iz župnije Velenje, celjska škofija.

Obredu sprejema je sledila akademija, pred katero je bila še kratka pogostitev in aperitiv. Akademija se je pričela z nagovorom g. spirituala. Sledil je program, ki je vključeval pete izvedbe v duetu, solo izvedbo, nastop semeniškega zbora in tri recitacije, od katerih je vsak izmed prvoletnikov izvedel po eno. Glasbene točke je na klavirju spremljal stolni regens g. Gregor Klančič. Skupni del praznovanja smo zaključili z večerjo. Podružili smo se ob odlični hrani in pijači, sklepali nova poznanstva in podelili vtise s praznovanja.

Po večerji smo pospremili starše, se od njih poslovili ter s skupnimi močmi hitro pospravili jedilnico in pripravili vse potrebno, da nas ne bi naslednji dan še kaj presenetilo. S praznovanjem smo zaključili ob 9. uri s petimi litanijami pred Najsvetejšim. Litanije so zapeli prvoletniki s svojima magistroma, čemur je sledil tudi blagoslov z Najsvetejšim. Tako smo najpomembnejši in najslovesnejši praznik naše hiše zaključili in ga povezali v celoto na najprimernejši način, in sicer po Mariji z Gospodom v molitvi.

ŽIVLJENJE BOGOSLOVCA SKOZI OČI PRVOLETNIKA

Po opravljenem propedevtičnem letniku v Šmarju pri Jelšah smo prvoletniki oktobra lani stopili na pot življenja bogoslovcev v ljubljanskem bogoslovnem semenišču. Četudi je prvoletnike zadnjih nekaj let mogoče prešteti na prste ene roke, ostajamo optimistični in veseli, da je Gospod poklical ravno nas in nam dal moči ter vztrajnosti, da smo danes lahko njegovi bogoslovci.

Letos smo bili v bogoslovno semenišče in Marijino kongregacijo sprejeti trije nadobudni prvoletniki, vsak s svojimi darovi in slabostmi, željami, idejami in predstavami, a vsi z istim ciljem, ki je slediti Gospodovi volji.

Izkušnja propedevtičnega letnika je z vidika uvajanja v bratsko življenje, neprestano prilagajanje in delo za skupnost zelo pozitivna. V propedevtičnem letniku smo se namreč med seboj že dodobra spoznali, tako da smo kot letnik v semeniško skupnost že vstopili povezani. Sprejem v Marijino kongregacijo slovenskih bogoslovcev in duhovnikov pa nas je na še poseben način duhovno in molitveno združil med seboj ter z ostalimi bogoslovci in duhovniki.

Kot sem že omenil, so bile predstave o bogoslovnem semenišču in želje pred vstopom zelo različne, četudi smo imeli že prejšnje leto nekaj stika s starejšimi bogoslovci. Ko smo se vselili v bogoslovno semenišče, pa smo kaj hitro začeli vstopati v življenje bogoslovca.

Bogoslovno semenišče je velika hiša v centru mesta. V njej živi kar nekaj ljudi in zato je spoštovanje hišnega reda neizbežno. Na začetku smo bili še malce negotovi glede čisto tehničnih stvari, recimo glede odlaganja smeti, ure za pranje perila ipd., a smo po dveh tednih nove navade in pravila že dodobra ozavestili.

Tudi sicer je življenje v hiši zelo zorganizirano. Bogoslovci se moramo držati skupnega urnika, ki zaobsega obroke, molitev, študij in pastoralne dejavnosti, poleg tega pa ima tudi vsak posameznik natančno določene naloge in zadolžitve, ki jih mora opraviti, na primer čiščenje hiše, pomivanje posode, po potrebi tudi kuhanje itd. Bogoslovec mora biti zelo organiziran in discipliniran, saj je poleg naštetega potrebno najti tudi čas za študij. Zorganiziran potek dneva nam pomaga k samodisciplini in oblikovanju pravega življenjskega sloga, kar je koristno in potrebno za kvalitetno pripravo na duhovniški poklic. Mora pa preteči nekaj časa, preden človek urnik usvoji in se dodobra uvede v nov življenjski slog. Na začetku smo bili še deležni kakšnega presenečenja ali nenačrtovane dejavnosti, a smo se kljub temu v hiši že zelo hitro začeli počutiti domače. Hitro smo se sporazumeli tudi z vodstvom, ki skrbi za našo vzgojo in duhovno rast.

Druga novost in izziv je študij na Teološki fakulteti. Za nekatere je to prvi študij, drugi pa so že kaj študirali ali celo kakšen študij zaključili. V tem smo si različni. Predavanja potekajo največkrat maksimalno do 16. ure, kar je odvisno od letnika in števila predmetov, začnemo in končujemo pa prej ali kasneje v dnevu. Študij je v prvem letniku zelo filozofsko, psihološko, zgodovinsko in jezikovno obarvan, kar nam gotovo odpira popolnoma nove miselne svetove. So predmeti, ki nas tako prevzamejo, da o njih premišljujemo še celotno popoldne, so pa tudi takšni, ki nam niso preveč všeč. Takrat je potrebno enostavno stisniti zobe in se kljub vsemu snov čim bolj naučiti. Na tem področju smo si zelo različni - vsak študent ima svoja zanimanja in danosti.

Poleg dejavnosti v hiši in na Teološki fakulteti smo s strani vodstva spodbujeni h kvalitetni porabi prostega časa. Zelo se spodbuja razne oblike športa, najsibo skupinskega ali individualnega. Nekateri tako hodijo na sprehode, drugi tečejo, tretji igrajo nogomet itd. Spodbuja se tudi ukvarjanje z glasbo in druženje z ljudmi izven semenišča. Prostočasne dejavnosti so zelo pomembne, saj si ob njih človek lažje zbistri glavo in je tako tudi pri študiju in molitvi bolj vesten in produktiven.

Bratstvo mora biti zelo visoko na listi prioritet, na kar se je treba privaditi.

”

Velika sprememba je seveda tudi poudarek na skupnosti. Bogoslovec se uči popolnoma drugačnega načina življenja, kot ga je bil morda prej vaje. Bratstvo mora biti zelo visoko na listi prioritet, na kar se je treba privaditi. Skupne dejavnosti v bogoslovnem semenišču imajo prednost pred osebno načrtovanimi, s čimer se učimo tudi sobivanja v svetu in tega, kar naj bi kot duhovniki živeli. Veliko pomenijo tudi spontana srečanja v sobi št. 40, kjer si med seboj podeljujemo izkušnje tako dobrih kot tudi slabih trenutkov, ki smo jih čez dan doživeli.

Biti vedno in povsod na razpolago, odprt za potrebe sobogoslovca in sočloveka nasploh, dajati druge pred sebe in s tem umirati sebi je enkrat lažje, drugič težje, je pa to edini pravi pristop do duhovnega življenja. Tega nas je namreč učil že Jezus Kristus sam s svojim zgledom. Dobro je, da rastemo tako na osebnotnem kot tudi na socialnem področju.

Za bogoslovca prvega letnika je to leto predvsem leto mnogih sprememb, na katere se je treba čim prej navaditi. Poleg naštetih so še spremembe, ki so odvisne od posameznika. Nekateri se tako na primer učijo kuhati ali prati perilo, drugi se privajajo na mestno okolje, tretji vstopajo v nove načine molitve, kot je na primer molitev brevirja. V tem letu se bogoslovec prilagaja zunanjim spremembam, pomembno pa je tudi, da se tudi sam intenzivno spreminja in oblikuje. Spremembe so potrebne in pomembne. Tako se človek nauči funkcionirati v določenih situacijah, nauči pa se tudi gledati na življenje z drugačnega zornega kota. Predvsem pa začne dojemati, da ni vse odvisno od njega. Gospod postavlja raznorazne izzive na pot vsakogar z namenom, da ga oblikuje in uči živeti ter zaupati vanj.

“ *V tem letu se bogoslovec prilagaja zunanjim spremembam, pomembno pa je tudi, da se tudi sam intenzivno spreminja in oblikuje.* ”

”

Bogoslovci prvega letnika smo letos stopili na pot intenzivnega življenja z Gospodom in oznanjevanja njegovega nauka ter zgleda. V tem letu predvsem opažamo, da je pot hoje bogoslovca za Kristusom zelo razgibana in bogata. Že do sedaj smo doživeli veliko lepega ter pridobili obilo novih izkušenj in veščin, za kar se Gospodu in vsem, po katerih deluje, iskreno zahvaljujemo.

VZGOJA DUHOVNIH POKLICEV V GOSPODOVI LUČI

Pogovor z novim rektorjem bogoslovnega semenišča v Ljubljani, mag. Martinom Zlobkom

Augusta, lansko leto, ste nastopili službo novega rektorja v ljubljanskem semenišču. Prosim vas, da se na začetku na kratko predstavite.

Sem Martin Zlobko, ravno dopolnil 40 let, 15 let duhovnik. Rodil sem se na Križu pri Komendi, kjer sem na vasi odraščal skupaj s starejšo sestro in mlajšim bratom. Živel smo na manjši kmetiji skupaj s starimi starši. Po osnovni šoli sem se vpisal na gimnazijo Rudolfa Maistra v Kamniku, kjer sem preživel 4 čudovita leta. Ves ta čas pa sem bil precej močno dejaven v domači župniji kot bralec, katehet, animator ter voditelj različnih skupin. Od nekdanj pa me zanima tudi petje in glasba, kar prepoznavate tudi vi. V času srednje šole sem poglobil svojo odločitev, da postanem profesor matematike. Zato sem se po gimnaziji tudi vpisal na Fakulteto za matematiko in fiziko, smer matematika. Konec tistega leta pa se je v meni začelo premikati marsikaj v notranjem življenju. Precej na dnu, kar se tiče psihičnega stanja, sem Gospoda prosil za znamenje, saj nisem imel plana B. Dal mi ga je zelo konkretno v eni noči, po kateri sem sprejel odločitev, da se vpišem v semenišče. Nastopil je zelo konkreten in globok notranji mir, ki ga nosim s seboj še danes, predvsem ob težjih odločitvah. Na nek način je bil to kar šok za vse okrog mene, saj so bili prepričani, da bom res matematik. A od začetka me moji domači, pa tudi prijatelji, sorodniki in krajanji podpirajo pri tej odločitvi. Tako sem po duhovniškem posvečenju leta 2010 odšel na prvo pastoralno mesto, kjer sem ostal kar 12 let; to je bil Zavod sv. Stanislava. Prvo leto sem bil še duhovni pomočnik v župniji Ljubljana Šentvid, nato pa sem 11 let ob nedeljah in po potrebi hodil tudi k sv. Katarini nad Medvodami in v Soro. V tem času sem tudi duhovno spremljal Našo skupnost družin, otroke in mlade, za prejem zakramentov s s. Magdaleno, sodeloval pri skavtih in Biserih ter na počitnicah z Mavrico, za katero sem precej let tudi pisal. Znotraj Zavoda sv. Stanislava sem šel skozi celotno vertikalno mladine: od vrtca Dobrega pastirja, kjer sem bil kaplan 8 let, preko Osnovne šole Alojzija Šuštarja, kjer sem kaplanoval 5 let, pa

do Jegličevega dijaškega doma, kjer sem bil 7 let. Vseh 12 let sem učil tudi na Škofijski klasični gimnaziji, hkrati pa tudi spremljal študente v domu Antona Gnidočca. Ob tem pa je bilo precej močno poudarjeno tudi delo s starši in kolegi znotraj posameznih zbornic. Najlepše trenutke iz tega časa pa delim tudi s skupnostjo sobivanja 5 duhovnikov in enega upokojenega škofa. Bili smo si res bratje. In to doživljam tudi sedaj. Tako se lahko naredi veliko več. Potem pa nadaljevanje od leta 2022 sledi ...

Ste pravzaprav prvi rektor v Sloveniji, ki je šel skozi formacijo v pripravi na to poslanstvo. Kako je izgledal študij v Rimu in kateri so bili poudarki pri vzgoji bodočih generacij duhovnikov?

Gospodu nadškofu Stanislavu Zoretu sem res hvaležen, da me je poslal na izobraževanje za rektorja, ki je resnično pomembno za opravljanje te zahtevne naloge. Študijski program formacije bodočih formatorjev (rektorjev, spiritualov in voditeljev novincev) je potekal na Papeški univerzi Gregoriana v Rimu na Centru san Pietro Favre in je bil zelo jasno usmerjen. Prav tej univerzi je papež Frančišek tudi poveril prenovo in pripravo dobrega programa za formiranje bodočih formatorjev. Prvo in temeljno vodilo je bilo, da je prvi formator Gospod. On nas formira in potem tisti, ki jim je zaupana služba in poslanstvo, da lahko formirajo druge, formirajo v luči Gospoda, v luči Jezusa, ki je prvi formator. V prvem letniku nas je bilo 60 z vsega sveta in, zanimivo, iz Evrope samo pet: en Hrvat, trije Italijani in jaz. V drugem letniku sva bila pa samo še dva iz Evrope. Zelo močno je bil zastopan azijski prostor. Potem pa tudi Afrika in Južna Amerika, tako da je bil zelo pester spekter vseh poklicanosti, od škofijskih duhovnikov do redovnikov in redovnic – prijetna, pestra zasedba. Tudi zavedanje, da je Cerkev res vesoljna in kaj je katoliškost Cerkve, sem poglobil v pogovorih, debatah, delu z ostalimi v razredu pa tudi v papeškem kolegiju Santa Maria dell' Anima, kjer sem bival. Vodilo študija so bili štirje stebri formacije: človeška rast, intelektualna rast, duhovna rast in pastoralna rast, tj. rast za skupnost, za občestvo. Precej pomembno je bilo tudi delo na sebi, saj predpostavlja oblikovanje dru-

“

Prvo in temeljno vodilo je bilo, da je prvi formator Gospod.

gih. Hkrati pa je bil študij zelo intenziven in pester. Delali smo tudi v manjših skupinah, kjer smo morali že po prvem letu oddati in zagovarjati skupno nalogo, obiskovali smo različne dikasterije in rimske kolegije, pre-

”

davali so nam tudi profesorji z drugih fakultet in univerz po svetu, tematska območja pa so bila zelo pestra: od kristologije, duhovne izkušnje, razločevanja, duhovnosti, prava, poslušanja Svetega Duha, poznavanja samega sebe, psihologije, psiholoških bolezni, antropologije, hermenevtike religijske izkušnje, duhovnosti škofijskega duhovnika, čustev, duhovnega spremljanja, zaščite mladoletnih in ranljivih oseb do povezovanja med teologijo in psihologijo, poklicne zrelosti, vodenja skupnosti, zgodovine odrešenja kot temelju formacije, skupinske dinamike, moralne teologije ...

Pogosto omenjate štiri stebre, ki so pomembni za formacijo bogoslovcev. Nam jih lahko predstavite in razložite, zakaj so pomembni?

Ti štirje stebri so resnično temelj vsakega oblikovanja znotraj semenišča: človeški steber, duhovni steber, intelektualni steber ter pastoralni oz. komunitarni steber. Pravzaprav težimo k temu, da so vsi štirje stebri čim bolj uravnoteženi oziroma v nekem ravnovesju, da bogoslovec kam preveč ne »visi«. Prvi in morda najpomembnejši, ki so ga zelo poudarjali tudi v Rimu, je torej človeški steber, to, kdor sem, kakršnega me je Bog ustvaril, srečanje s svojo realnostjo, s svojo zgodbo in sprejetjem le-te. Nadškof Stres nam je pred posvečenjem rekel: »Bodite najprej ljudje.« Pri posvečenju namreč slišimo besede, da je duhovnik vzet izmed ljudi in postavljen za ljudi v vsem, kar se nanaša na Boga. To je seveda ključno, saj duhovnosti oziroma duhovnega življenja ne moremo vpeti na nekaj, česar ni, ampak na zelo konkretno človeško osebo, zato je tudi potrebno delo na sebi. To vidim predvsem pri pogovorih z bogoslovci, pri tem pa nam pomaga tudi psihologinja Špela. Vsakdanjega človeškega odnosa se najbolj učimo v skupnih aktivnostih in življenju. Drugi steber je duhovni. Zanj je predvsem »zadolžen« hišni spiritual Gregor Celestina. Predvsem pa gre za to, da bogoslovcu omogočimo res konkreten in osebni prostor z Gospodom. Zato v začetnih letih formacije dajemo večjo prednost semenišču in poslušanju Gospoda, da se uresniči in izoblikuje t.i. učenčevska faza formacije, da se utrdi duhovniška identiteta. Za delo na župnijah in v pastoralni bo namreč še dovolj priložnosti v višjih letnikih. Tretji je študijski oziroma intelektualni steber, za katerega je bolj zadolžen študijski pre-

fekt Matjaž Celarc, ki je tudi profesor na Teološki fakulteti. Bogoslovec mora v šestih letih pridobiti tudi ustrezno formalno izobrazbo, ki pa mu pomaga predvsem na terenu z ljudmi. Četrty pa je pastoralni oz. skupnostni steber, ki bogoslovcu pomaga, da se še bolj vpne v delo v pastoralni. Zato imamo letos tudi na novo v četrtem letniku bogoslovca, ki živita na župniji in hodita na fakulteto. Tako ju na nek način formira celotna župnijska skupnost, celotno občestvo. Na župnijah pa so seveda ob koncu tedna tudi diakoni, ostali bogoslovci pa gredo na jesenski in spomladanski pastoralni vikend. V zadnjih letih pa se je dobro prijela tudi praksa nedeljskih pastoralnih obiskov različnih župnij po Sloveniji. Seveda je prvotna izkušnja znotraj domače župnije, kamor se vračajo. Sodelujejo pa tudi v hospicu, kar je zelo močna in temeljna izkušnja. Načeloma je tako, da v pogovoru s škofi ordinariji za vsakega bogoslovca naredimo tudi načrt, kako ga še bolj pripraviti na duhovniško službo. Ta zadnji steber pa se dobro ujema tudi s skupnim življenjem v semenišču. Trenutno je stanje tako, da je vsak bogoslovec močno vpet v dejavnosti v semenišču, saj se nobeden ne more skriti, posledično pa je tudi stopnja formacije veliko bolj osebna in zaupna. Izzivi, ki jih prinaša današnji čas, pa so tudi v tem, da bi bogoslovci v ta čas in prostor, tej Cerkvi, prinašali veselo oznanilo, da bi znali razločevati znamenja časov in bili veseli oznanjevalci, ki se ne bodo »šparali« za Jezusa in Cerkev.

“

Biti ves čas z Njim, se hraniti z Njim, hoditi z Njim in kazati Nanj – to je lepota duhovništva.

”

Vaše novomašno geslo se glasi »Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka« (Ps 23,1). Ali nam lahko zaupate razlog za to geslo in kako vas nagovarja še danes, ko ste že kar nekaj let duhovnik? Morda še, ali v njem kot rektor bogoslovnega semenišča najdete tudi navdih za svoje poslanstvo?

Razlog za novomašno geslo se skriva v duhovnih vajah v vsakdanjem življenju, kmalu po vstopu v semenišče, tam v letu 2004. Ta Davidov psalm me resnično nagovarja in spremlja že dobršen del življenja, saj mi daje oporo, me opogumlja, me tolaži, mi daje varstvo, da sem vedno, v vsaki situaciji in vsakem času, v Njegovih rokah, da me On nosi. In zato lahko iz tega psalma zaupanja zajemam vedno znova v odnosu z Jezusom – Dobrim pastirjem, kar je nedvomno ena temeljnih podob tudi našega duhovništva tega časa. Biti ves čas z Njim, se hraniti z Njim, hoditi z Njim in kazati Nanj – to je lepota duhovništva. »Tudi če bi hodil po globeli smrtne sence, se ne bojim hudega, ker si ti ob meni.« (Ps 23,4)

JURE FERLETIČ

INTERVJU S ŠKOFOM
JURIJEM BIZJAKOM

Gospod škof, na dan pred praznikom Jezusovega darovanja v templju ste po 13 letih vodenja koprške škofije predali pastirsko palico škofu Petru Štumpfu, v letošnjem letu pa praznujete tudi 25-letnico prejema škofovske službe. Ste si že zadali kakšne nove izzive za v prihodnje?

“Zelo sem se razveselil, ko sem videl, da so tudi svetopisemski izvoljenci bili takšni: pustili so se izzvati in so sledili navdihu in Božjemu klicu, od Abrahama naprej vsi po vrsti ...

”

Za izzive sem že od majhnega bil vedno odprt in sem vedno rad izkoristil priložnosti, ki sem jih videl pred seboj. Zelo sem se razveselil, ko sem videl, da so tudi svetopisemski izvoljenci bili takšni: pustili so se izzvati in so sledili navdihu in Božjemu klicu, od Abrahama naprej vsi po vrsti ...

Tudi kot škof v pokoju vidim pred seboj veliko izzivov in, dokler mi bodo moči dopuščale, bom z veseljem zgrabil vsako priložnost. Najprej imam sedaj več časa zase, za mirnejše urejanje in poglobljanje svojega notranjega življenja in duhovnega sveta. Potem z velikim veseljem delam družbo očetu Bojanu, ki v svojem devetdesetem letu tako strumno in pregledno vodi župnijo in vsak dan sprejema številne goste od blizu in daleč. Ker imamo trenutno malo manj poklicev, vidim dobro rešitev, da bi si ga vsi mlajši vzeli za zgled in vsaj za petnajst let podaljšali svoje služenje Cerkvi in Božjemu kraljestvu. V tem času pa se bo število bogoslovcev gotovo okrepilo in povečalo ...

Prav tako sem rad na razpolago svojemu bratu škofu Petru za kakšno birmo ali za kakšno udeležbo kot odgovor na številna vabila, ki jih prejema. Potem se z veseljem odzivam tudi na vabila za predavanja po župnijah in se veselim srečanja z župniki in z ljudmi, z njihovimi vprašanji in dognanji. Imam pa seveda tudi polne predale in police gradiva, ki bo morda kdaj prišlo na vrsto za objavo.

Vas je pri vašem duhovniškem in škofovskem poslanstvu spremljal kakšen poseben svetniški ali duhovniški vzor in ali je kakšen del vaše poti, ki se ga posebno radi spominjate?

Tu pa sem res imel veliko prednost, da sem že od majhnega srečeval ljudi in prihajal v stik z ljudmi, od katerih sem se vsak dan lahko učil in vzgajal. Od doma in osnovne šole na Colu preko srednje šole v Vipavi in fakultete v Ljubljani, povsod sem srečeval vrhunske može, ki so mi dajali zgled in me privlačili s svojim znanjem in s svojo omiko. Poglavlje zase je seveda bil študij v Rimu: »Bilí smo Trojanci, bil Ílion in vélika sláva nas Tévkrov« (Aeneida, 2,324) ...

Sedem let sem bil gojenec Slovenika in msgr. Jezernik je bil moj rektor v letih 1976–1983. »Predaj se vetrom – naj, gre kamor hoče! Naj srce se navriska in izjoče ...« Vse svoje življenje rad povzamem v navedeno Župančičevo geslo, toda toliko silnih vetrov, toliko radostnih vriskov in tolažilnih jokov, kot sem jih doživel in izkusil v večnem mestu in v Sloveniku, nisem preplul in prejadral nikoli, ne prej ne pozneje. In rektor msgr. Jezernik je bil na naši barki izkušen kapitan dolge plovbe in njegova radoživost in igrivost me je vsa leta hkrati in podžigala in tolažila.

“

'Predaj se vetrom – naj gre, kamor hoče! Naj srce se navriska in izjoče ...' Vse svoje življenje rad povzamem v navedeno Župančičevo geslo, toda toliko silnih vetrov, toliko radostnih vriskov in tolažilnih jokov, kot sem jih doživel in izkusil v večnem mestu in v Sloveniku, nisem preplul in prejadral nikoli, ne prej ne pozneje.

”

Pred imenovanjem za koprskega pomožnega škofa ste bili profesor na Teološki fakulteti in kakor pokojni škof Metod Pirih ste bili nekaj časa tudi spiritual v Bogoslovnem semenišču. Kako ste doživljali takratni utrip Bogoslovnega semenišča?

V Ljubljano sem za duhovnega voditelja prišel po štirinajstih letih duhovnega vodstva v Vipavi. Bogoslovje sem rad imenoval »hiša na tržnici« in zraven povedal znano zgodbo o branjevki, ki je prodajala kreposti in je kupovalki, ki bi jih rada kupila celo vrsto, lepo razložila: »O gospa, ne prodajam pridelkov, ampak semena« ... Če hočete doživeti utrip mesta, morate iti na njegovo tržnico, kjer se ne dogajajo veliki posli, ampak polno drobnih kupčij za vsakdanje življenje. In tudi v hiši na tržnici sem videl in čutil podoben utrip dogajanja in življenja.

Danes predstavlja enega izmed močnejših duhovnih poudarkov v semenišču preplet duhovnosti in umetnosti, kar je vidno na naših zidovih (in tudi v zadnjih letnikih Virtutija). Kateri so vaši viri duhovnosti in kakšni so bili vaši temeljni poudarki za duhovno rast bogoslovcev?

Pri osnovnih treh dejavnostih Cerkve, pri oznanjevanju in bogoslužju in dobrodelnosti, pridejo prav vse vrste umetnosti in vsak lahko unovči vse svoje talente. Sam sem najbolj računal na besedno umetnost, kakor pravi modri Salomon: »Pridigar si je prizadeval, da je našel privlačne besede in napisal odkritosrčne besede resnice« (Prd 12,10). »Alfa in Omega! Beseda! Bajna moč, ki stari kaos si ločila v dan in noč, skrivnostno tvorno izrekana vsevdilj, vzdržuješ svet in smer in zadnji cilj in s trikrat večnim Božjim Da nenehoma budiš iz sna!« (Oton Župančič) Svetopisemski Bog je Bog živih in njegova beseda je beseda življenja. Je beseda življenja, ker daje in ohranja življenje, ker grozi in tolaži.

Glede vzgoje bogoslovcev bi najprej izpostavil vse tri naravne kreposti: vera in upanje in ljubezen. Potem pa njihova nadgradnja z božanskimi krepostmi vere in upanja in ljubezni. Potrebno je poudariti, da božanske kreposti niso nekaj tujega človeku, ampak so nadgradnja kreposti, ki jih vsak človek prinese s sabo na svet in jih nosi v sebi (1 Kor 13,13)! Poleg teh treh so pomembne tudi štiri moralne kreposti: modrost in pravičnost, srčnost in zmernost (KKC, 1803–1829)! Darovi Svetega Duha (Iz 11,2) in sadovi Svetega Duha (Gal 5,22) so prav tako dobra popotnica vsakemu mladeniču, ki izgraja in utrjuje svoje poslanstvo in svoj poklic.

Smo v svetem letu upanja. Vam je katera izmed svetopisemskih modrosti ali misli o upanju posebej blizu?

Ker sem tudi v času duhovnega vodstva v bogoslovju pogosto romal v prestolnico Jeruzalem, mi je prirasla k srcu podoba nebeške prestolnice Jeruzalem: »In odnesel me je v duhu na veliko in visoko goro ter mi pokazal sveto prestolnico Jeruzalem, ki je prihajala z neba od Boga in je imela Božje veličastvo. Njen sijaj je bil podoben najdražjemu kamnu, kakor kamnu jaspisu, ki se je svetil kot kristal. Imela je veliko in visoko obzidje, imela je dvanajst vrat in pri vratih dvanajst angelov in napisana imena dvanajsternih rodov Izraelovih sinov. Proti vzhodu je bilo troje vrat, proti severu troje vrat, proti jugu troje vrat in proti zahodu troje vrat. Obzidje prestolnice pa je imelo dvanajst temeljnih kamnov in na njih dvanajst imen dvanajsternih Jagnjetovih apostolov« (Raz 21,10-14). – »O sveto mesto, tebi naj velja pozdrav iz dna srca. Oh! Jeruzalem, Jeruzalem!« (G. Verdi, Jeruzalem, Pesem sprevoda v Jeruzalemu)

»Tedaj je spregovoril Peter in mu rekel: Glej, mi smo vse zapustili in šli za teboj. Kaj bo torej naš delež? Jezus pa jim je rekel: Resnično, povem vam: Ob prerobenju sveta, ko bo Sin človekov sedel na prestol svojega veličastva, boste tudi vi, ki ste šli za menoj, sedeli na dvanajstih prestolih in sodili dvanajst Izraelovih rodov. In vsak, kdor je zapustil hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali njive zaradi mojega imena, bo prejel stokratno in dobil v delež večno življenje!« (Mt 19,27-29)

Čas vzgoje v semenišču je na nek poseben način tudi romanje upanja, saj, če si izposodim Pavlove besede iz pisma Hebrejcem, bogoslovci tu nimamo stalnega kraja, ampak iščemo prihodnjega. Ob vsem povedanem bi vas ob koncu prosil še za sklepno modrost in spodbudno misel tistim, ki smo na tej poti.

Piše apostol Pavel: »Bratje, jaz ne mislim, da sem že dosegel; eno pa: Pozabljam, kar je za menoj, in se stegujem za tem, kar je pred menoj, in tako hitim proti cilju za nagrado Božjega klica od zgoraj v Kristusu Jezusu« (Flp 3,13-14). In prerok Agej: »Pogum, vse ljudstvo v deželi, govori Gospod. Na delo! Zakaj jaz sem z vami, govori Gospod nad vojskami!« (Ag 2,4)

Hvala za pogovor in vse dobro.

INTERVJU Z LJUBLJANSKIM NADŠKOFOM STANISLAVOM ZORETOM

Ob deseti obletnici njegovega škofovanja in v svetem letu upanja sem se pogovarjal z ljubljanskim nadškofom in metropolitom msgr. Stanislavom Zoretom.

Kako naj duhovnik v današnjem svetu pričuje za Kristusa? Kakšne so lastnosti dobrega duhovnika?

Ne pričakovati, da bom govoril o duhovniku, ki mora biti takšen in takšen, ker takih duhovnikov ni. Prva drža dobrega duhovnika je, da je globoko veren. Duhovnik mora imeti rad Boga. Par dni nazaj sem prebral intervju z bivšim misijonarjem na Madagaskarju, Tonetom Kerinom, ki je rekel: »Nor sem na Boga!« To je to! Pavel reče: »Ne živim več jaz, ampak v meni živi Kristus.« Frančišek reče: »Moj Bog in moje vse!« Tomaž pade pred Jezusa in reče: »Moj Gospod in moj Bog!« Druga drža dobrega duhovnika pa je imeti rad ljudi.

Ko te napake, grehi in stranpoti ljudi bolijo, jih nimaš čisto nič manj rad. To je Jezusova drža, ko je pribit na križ in hkrati pravi: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.« Iz ljubezni, ker imaš ljudi rad, stojiš pred Bogom in si kakor Mojzes, Abraham in toliki drugi – zagovornik ljudi pred Bogom. Vse drugo se potem na nek način pridruži v posameznih nalogah in službah, to pa je temeljno: imeti rad Boga, biti nor na Boga in imeti rad ljudi, da te boli in jih ne nehaš imeti rad.

“

To pa je temeljno: imeti rad Boga, biti nor na Boga in imeti rad ljudi, da te boli in jih ne nehaš imeti rad.

”

Kako doživljate povezanost z duhovniki? Kako imate Vi radi duhovnike?

Vedno bolj občudujem njihovo zvestobo skozi desetletja, ko ostajajo zvesti svojemu duhovništvu. Popolnoma mi je jasno in vem, fantje, da bo skozi čas tudi vam postalo jasno, da je vsaka zvestoba izbojevana. Ni nekaj, kar je položeno v zibelko, temveč se je treba za ta dar boriti in vztrajati. Zelo

“

Popolnoma mi je jasno in vem, fantje, da bo skozi čas tudi vam postalo jasno, da je vsaka zvestoba izbojevana. Ni nekaj, kar je položeno v zibelko, temveč se je treba za ta dar boriti in vztrajati.

Zelo sem hvaležen duhovnikom, ko vidim, da svoje moči v resnici porablajo za to, da ljudem prinašajo Boga, in da svoj čas uporabljajo za to, da Bogu pripovedujejo o ljudeh, da molijo za ljudi.

”

sem hvaležen duhovnikom, ko vidim, da svoje moči v resnici porablajo za to, da ljudem prinašajo Boga, in da svoj čas uporabljajo za to, da Bogu pripovedujejo o ljudeh, da molijo za ljudi. Tako poteka rodovitna izmenjava: prihajati pred Boga v prošnji za ljudi in od Boga prihajati k ljudem in jim govoriti o Bogu. Vem, da bi moral imeti več časa zanje, da bi moral večkrat priti do njih, ampak mi to nekako ne uspe. So pa moja vrata dejansko vedno odprta in lahko kadarkoli pridejo k meni v pisarno in se pomenimo, pa čeprav samo o tem, kako živijo. Skratka, rad jih imam. Čeprav me včasih kdo razjezi ... Normalno, da me, ampak še vedno jih imam rad in jih bom imel rad. So Božji in so moji.

“

Še vedno jih imam rad in jih bom imel rad. So Božji in so moji.

”

To je zelo lepo slišati in je zelo spodbudno tudi za nas, bogoslovce. Imamo novega rektorja. Kako gledate na štiri stebre vzgoje bogoslovcev? Kaj se Vam zdi posebej pomembno?

Vesel sem, da je semeniško vodstvo usposobljeno in da so s srcem z bogoslovci. Vzgoja je na pameten način strukturirana, saj je jasno, pod katerimi vidiki spremljati bogoslovce pri njihovi rasti. Zelo dragocen se mi zdi poudarek na človeški rasti. Narobe bi bilo vzeti, da smo vsi že človeško zgrajeni in da je na vse to treba cepiti samo še duhovniško svetost. Treba je narediti korenine in deblo, da imaš na kaj cepiti. Treba je imeti oko in imeti srce za to, kaj posameznik potrebuje, in imeti odgovore, na kakšen način mu pomagati do tega. Mu pomagati – ne moreš pa namesto njega narediti. Zelo pomembna je duhovna rast, ki mora postati življenjska drža. Duhovna rast ne sme nikoli pomeniti umika od življenja, ampak mora pomeniti življenje v Bogu. Duhovna rast ni beg, temveč je priprava na to, kar je rekel škof Vovk: »biti kot hrasti«.

Ne imeti nog kot otroček, ki ne zna narediti dveh korakov, ne kot bolnik, ki se maje, ampak kot hrast, ki stoji. K intelektualni rasti vas spodbuja študij sam po sebi, je pa treba ta študij tudi vzljubiti. Ni nekaj etapnega v življenju duhovnika, ampak je to začetek nekega stalnega odnosa do teologije. Vesel sem, da bogoslovci radi greste v pastoralne izzive, na pastoralne vikende in radi živite pastoralne letnike, saj tako potrjujete svoje zorenje v duhovništvo. Vsak od teh stebrov je torej dragocen, ampak ne vsi na isti način za vse. Ampak eden v tem trenutku bolj za enega, drugi za drugega. Skratka je potrebno osebno spremljanje in pomoč pri rasti. To poudarjam: pomoč.

“

Zelo pomembna je duhovna rast, ki mora postati življenjska drža. Duhovna rast ne sme nikoli pomeniti umika od življenja, ampak mora pomeniti življenje v Bogu.

”

Papež Frančišek je za letos razglasil sveto leto upanja. Kakšen pomen ima sveto leto za bogoslovce in duhovnike?

Sveto leto ima najprej svetopisemski izvor, ki je zame izjemno pomemben. Rečeno je, da se bo ob petdesetem letu oglašil rog in poklical vse k obhajanju jubilejnega leta, v katerem se bo vsak vrnil k svoji imovini in k svoji rodbini in bodo poravnane materialne krivice in krivice v odnosih. Od leta 1300, ko so se začela sveta leta, je vedno poudarek prav na tem, da kristjani zares postanemo kristjani. Svetoletno romanje upanja vsak doživlja na svoj način in si postavlja svoje cilje. Zame je najbolj pomembno svetoletno romanje tisto, na katerega nas pošilja Jezus Kristus, ko pravi: »Če torej prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti dar tam pred oltarjem, pojdi in se najprej spravi s svojim bratom, potem pa pridi in daruj svoj dar.« Vsa druga romanja so lepa in potrebna ter obogatijo človeka. To pa je romanje, na katerega nas pošilja Kristus. Trdno sem prepričan, da je za vsakega izmed nas najbolj zahtevno romanje – na katerega v svetem letu lahko samo stopiš, najbolj verjetno ga še ne boš prehodil – tisto romanje upanja, na koncu katerega je sprava, na koncu katerega smo bratje in na koncu katerega skupaj darujemo svoj dar na oltarju. In ni treba nikamor – smo tam v občestvu z brati in s Kristusom. To velja za vse, tudi za nas duhovnike. Vsi mi moramo na to pot, na katero nas pošilja Jezus Kristus, ki je zahtevna, ampak odrešenska.

Kako nam na tem romanju lahko pomaga Devica Marija?

Tako kot na vseh drugih romanjih, saj je vendar Mati. Tako kot mati lahko pomaga otroku, tako lahko Marija pomaga posameznemu kristjanu. Po Mariji k Jezusu. Marija nas uči hoje z in za Kristusom. Marija je bila v času Jezusovega zemeljskega življenja mama in učenka in je hodila z Jezusom kot mama in je hodila z Jezusom kot učenka. Kot učenka se je učila, kako biti mama tega Jezusa Kristusa, okoli katerega se dogajajo tako različne reči, kako biti mama tega, ki je razpet na križu, in kako biti mama tega, ki ga sprejema v svoje naročje. Ko je hodila z njim kot mati in učenka, se je naučila, kako biti mati in učenka. Trdno sem prepričan, da se na svojem zemeljskem romanju ob njej in njenem zgledu tudi mi učimo romanja, kako biti Kristusovi bratje in sestre ter kako biti njegovi učenci in kako kot učenci postajati spet bratje in sestre. Marija je najboljši zgled, najbolj varna priprošnja in najbolj zanesljiva roka, ki nas pelje naprej.

UTRIP BOGOSLOVNEGA SEMENIŠČA 2024/2025

SEP

Kot je navada, se vsako semeniško leto začne že nekoliko pred začetkom akademskega leta s skupnim izletom in duhovnimi vajami v tišini.

Letos smo se na izlet odpravili v Celje. Obiskali smo tamkajšnji kapucinski samostan in cerkev sv. Cecilije, kjer smo obhajali sveto mašo. Zatem nam je p. dr. Metod Benedik povedal nekaj o zgodovini kapucinskega reda in o zgodovini kapucinskega samostana v Celju.

Po kosilu nas je prijazno sprejel celjski stolni župnik g. Tadej Linasi. V celjski stolnici sv. Danijela nam je razložil zgodovino tega svetišča in spregovoril tudi o pastoralnem delu, ki ga opravlja v stolni župniji.

Iz Celja smo se nato odpeljali v Nazarje, kjer smo se najprej ustavili pri sestrach klarisah. Opatinja mati Katarina nas je posebej nagovorila in nam dala kar nekaj močnih spodbud. Poudarila je, da je klic v duhovništvo poseben dar, ki ga ne gre zapraviti. Sestre so spregovorile tudi o zgodovini reda klaris v Sloveniji.

Po koncu obiska pri sestrach klarisah smo se namestili v domu duhovnih vaj Nazaret znotraj frančiškanskega samostana Nazarje. Duhovne vaje je letos vodil p. Janez Poljanšek DJ.

Timotej Fijavž Vivod

Akolit Rok Gornik

OKT

»Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo,« se glasi rek, ki nam ga je zapustil blaženi A. M. Slomšek. Tako smo v veri, da bo Gospod z nami tudi v novem akademskem letu, 8. oktobra lanskega leta novo študijsko leto začeli s sveto mašo v ljubljanski stolnici. Stolnico je ob tej priložnosti obiskalo veliko število študentk in študentov, prisotni pa so bili tudi nekateri višji predstavniki Univerze v Ljubljani. Po končani sveti maši smo semeniščniki v goste povabili vse zbrane in jim postregli z dobrotami, pripravljenimi v semenišču. Ob druženju in pogovorih smo večer zaključili v upanju, da bo Gospod z nami v vsakem trenutku študijskih obveznosti in da bi to mogli tudi sami prepoznavati.

Tadej Hrastnik

Novembrsko duhovno obnovo je vodil novomeški škof msgr. dr. Andrej Saje. Sovpadala je s praznikom obletnice posvetitve lateranske bazilike. V skladu s tem nas je škof uvedel v premišljevanje blagrov kot »ustavne listine« Cerkve. Poudaril je pomen osredotočenosti na »gradbeni temelj« Božje zgradbe in nas spomnil na poklicanost slehernega k svetosti.

»Ne živimo nekje v zraku, ampak smo zasidrani v temelju, ki je Jezus Kristus in njegov evangelij.«

NOV

Blaž Baligač

Kardinal Rode na obisku

24. novembra 2024, na nedeljo Kristusa Kralja, smo praznovali 10. obletnico škofovskega posvečenja ljubljanskega nadškofa msgr. Stanislava Zoreta. Praznovanje s pastirjem ljubljanske nadškofije smo začeli s skupnim kosilom, kateremu so se pridružili še škofov tajnik in predstavniki grkokatolikov. Popoldne smo praznovanje nadaljevali s slovesno sveto mašo v stolnici svetega Nikolaja. Slovesnosti so se poleg bogoslovcev udeležili tudi ljubljanski škofijski duhovniki in nekateri redovniki. Po sveti daritvi smo se vsi zbrani še nekaj časa zadržali v atriju škofije, kjer smo ob dobri hrani in sproščenem pogovoru nadaljevali praznovanje.

Aljaž Novak

Praznovanje Brezmadežne: prvoletniki z nadškofom

DEC

Miklavževanje

Lektor David Pirnar

Na nedeljo svete družine, 28. decembra, smo po celem svetu v Katoliški Cerkvi obhajali odprtje svetega leta. Bogoslovci smo to nedeljo obhajali v domačih škofijah, kjer smo sodelovali pri bogoslužjih v stolnicah. Povezovala nas je skupna liturgija, kratko romanje do stolnice in podelitev svetoletnega odpustka. Vsaka škofija pa je tudi na lasten način obeležila začetek jubilejnega leta upanja - preko slavnega večera na predvečer praznika, vabil vernikom in podelitve svetoletnih sveč in drugih simbolov, ki so jih verniki ponesli v domače župnije.

Mark Anton Ramšak

Obisk kardinala Bokaliča

11. decembra 2024 nas je v semenišču obiskal msgr. dr. Ivan Jurkovič, apostolski nuncij v Kanadi. V pridigi pri jutranji sveti maši nas je pozval k odgovornosti za prihodnost, v katero vstopamo kot bodoči duhovniki, in k iskrenosti ter resnicoljubnosti, ki sta temelj našega služenja ljudem. Semenišču pa je podaril tudi zbirko ikon, naslovljeno "Ut unum sint", ki je nastala v času njegovega službovanja kot apostolski nuncij v Rusiji in Ukrajini. Podaril pa nam je tudi triptih, ki ga sestavljajo pergamentni zvitek iz Druge Mojzesove knjige ter slike prerokov Jeremija in Jona, ki ga je po sveti maši tudi blagoslovil.

Matevž Marinko

Konec tretjega adventnega tedna je v Hiši kruha v Svetem Duhu pri Škofji Loki potekala skupna duhovna obnova mladih na poti formacije v duhovnih poklicih z naslovom »Romarji upanja«. Skupaj smo tako molili bogoslovci, mladi salezijanci, bratje in postulanti frančiškani, kapucini, šolske sestre Frančiška Kristusa Kralja, postulantke pri Frančiškankah Marijinih misijonarkah in pri karmeličankah. Duhovno obnovo sta vodila salezijanska duhovnika in vzgojitelja g. dr. Miran Sajovic in g. Lojze Dobravec. Z duhovnimi in liturgičnimi spodbudami sta nas uvedla v skrivnost božiča in začetek svetega leta 2025. Program je vseboval tudi bogato skupno obhajanje adventnega bogoslužja in sobotni obisk kapucinskega samostana v Škofji Loki.

Luka Anžič

Koncert oratorija Messiah (G. F. Händel)

Lektor Jure Sovinc

Lektorja Filip Bezovnik in
Mark Anton Ramšak

FEB

26. januarja 2025 smo v semenišču praznovali rektorjev 40. rojstni dan. S praznovanjem smo začeli že večer prej, ko smo v znamenju te priložnosti okrasili celotno semenišče, g. rektorja pa smo celo prepričali, da nam je zaigral na citre, ki so njegova strast iz časov otroštva. Sam dan njegovega rojstnega dne pa smo začeli s sveto mašo v semeniški kapeli skupaj z gosti. Temu je sledilo kosilo, med katerim je moral g. rektor preko različnih izzivov predstaviti štiri temelje vzgoje bogoslovcev in tako dokazati, da je na tem področju zares strokovnjak.

Matevž Marinko

Akolit Jure Golob

Umestitev msgr. dr. Petra Štumpfa za koprskega škofa

Postno duhovno obnovo je vodil
msgr. Stanislav Hočevar

Duhovna obnova z g. Lojzetom
Čemažarjem

APR

NAPOVED MAJNIŠKEGA IZLETA

V mesecu maju se bomo bogoslovci spet odpravili na skupen izlet. Letos se bomo odpravili v celjsko škofijo. Skupaj preživeti čas bo krepil naše medsebojne odnose, prinesel kakšno novo spoznanje o prelepi deželi, v kateri živimo, hkrati pa tudi utrdil naš odnos z Bogom. Vsi se že veselimo izleta, ki nam bo pomagal nabrati moči za prihajajoči izpitni čas.

Filip Bezovnik

Koncert Bachove Maše v h-molu

MAR

V semenišču smo 17. februarja 2025 gostili misijonarja Janeza Krme-lja. Janez Krmelj je škofijski duhovnik, ki trenutno deluje na Mada-gaskarju, na novoustanovljenem misijonu Ampitafa. Srečanje smo začeli s skupno sveto mašo ter ga nadaljevali s pričevanskim večer-rom. Skupaj smo spoznavali poslanstvo misijonarja, njegov način služenja ljudem in Bogu. Ob predstavitvi Madagaskarja ter delovanja njegovega misijona se je med nami širil pristen misijonski ogenj. Pre-ko besed in zgodb misijonarja o oznanjanju na drugem koncu sveta, med najbolj ubogimi, smo spoznavali, kaj pomenijo Pavlove besede: Vsem sem postal vse, da bi jih nekaj rešil (1 Kor 9,22). Janezu želimo obilo blagoslova pri njegovem nadaljnjem delu ter se zahvaljujemo za njegov obisk, ki je prav gotovo prebudil v nas željo po oznanjanju evangelija tudi v Sloveniji.

Filip Bezovnik

SEMESTER NA UNIVERZI FRANCISCAN UNIVERSITY OF STEUBENVILLE

Pretekli semester, od avgusta 2024 do januarja 2025, sem preživel v ZDA na univerzi Franciscan University of Steubenville v Ohio, na slovenski župniji sv. Marije Vnebovzete v Clevelandu in na Seek konferenci organizacije FOCUS (Fellowship of Catholic University Students). Povsod sem imel spodbudno in živo okolje za nova poznanstva, spoznanja in nabiranje izkušenj. Zelo sem hvaležen vsem, ki so mi to izkušnjo omogočili in me k njej nagovarjali.

V času študijskega semestra, ko sem tam opravljal štiri teološke predmete, sem bival pri družini Hužovič, blizu univerze. Družina me je velikodušno in gostoljubno sprejela ter mi bila v času semestra v tujini druga družina, njihov dom pa tudi moj dom. Po nekaj letih, ko ne živim več s svojo rodno družino, je bilo zame lepo znova vstopiti v dinamiko družinskega življenja, ki ga konec koncev živi tudi večina naših župljanov. Postal sem del družine, ki ni moja primarna, nekam sem prišel in se prilagodil, živel sem z vso družino. Na Franciscan University of Steubenville sem si želel, ker je na dobrem glasu kot pravovernna šola, na kateri predavajo nekateri vidni strokovnjaki s področja Svetega pisma in teologije. S svojo karizmatično zgodovino danes predstavlja spodbudno okolje za izpopolnjevanje na strokovnem in duhovnem področju.

Z aktivnostmi, kot so ogledi filmov ali pogovori z gosti, z bibličnimi programi ipd. je ponudba kakovostnih vsebin za študente kot na dlani. V pretežno protestantskem okolju ZDA je kraj zaznamovan s katoliško univerzo; tja se priseli mnogo bivših študentov, saj tam najdejo podporo v skupnosti. Tudi župnije v kraju – sam sem sodeloval v župniji sv. Družine – se v zadnjem času trudijo dati vernikom

“

Tudi župnije v kraju – sam sem sodeloval v župniji sv. Družine – se v zadnjem času trudijo dati vernikom oporo v tem, kar potrebujejo. Pobude prihajajo od ljudi in tako se srečuje mnogo skupin in gibanj, ki se skupaj trudijo za lepoto liturgije, ki dviga k Bogu.

”

oporo v tem, kar potrebujejo. Pobude prihajajo od ljudi in tako se srečuje mnogo skupin in gibanj, ki se skupaj trudijo za lepoto liturgije, ki dviga k Bogu. Na univerzi v času semestra ves čas poteka adoracija, dan in noč so čas in prostor posvečevali študenti sami. Zaradi zmede relativizma in razpršenosti se je v katoliškem okolju, ne zgolj akademskem, temveč tudi pastoralnem, dobro razvila »nova apologetika«, ki ni samo razumska. Pričevanje pritegne mnoge, spreobrnjenci imajo izdelana trdna mnenja, ki so navdih. V nasprotju s sodobno ideologijo v župnijah, vsaj v Steubenvillu, živi zavest, kako pomembna je družina. Ob nedeljah je bila cerkev vedno polna celih družin, velikih družin (ja, »pro-life« vzgoja se pozna), ki prihajajo tja, kjer najdejo gotovost, lepoto in podporo skupnosti.

Ko sem sredi decembra semester in izpite zaključil, sem božič in čas do novega leta preživel s Slovenci v Clevelandu. Odprto me je v župnišču sprejel g. Janez Kumše in mi bil ves čas mojega bivanja kot mentor. Spoznal sem dinamiko delovanja skupnosti slovenskih izseljencev, ki z leti postaja okrnjena. Še vedno povezana skupnost je praznovala slovesno in slovensko. Ušesom je zelo prijala harmonija župnijskega zbora, saj sem orgle in zborovsko petje po štirih mesecih že pogrešal. Med obiskom sem slišal zelo različne nivoje znanja naše lepe materinščine: od zgolj pozdrava, do popačene izgovorjave, narečja in lepega jezika. Prav simpatično je bilo slišati osemdeset in več letno gospo uporabljati mašila v angleščini: »Well ... right ...«. Izkoristil sem tudi priložnost in poromal v kraje, kjer je deloval misijonar Friderik Irenej Baraga. Vstopil sem v pristno izkušnjo michiganske zime in mraza, hkrati pa videl sad oznanjevanja našega misijonarja v odročni in majhni leseni cerkvi, kjer je bilo izpostavljeno Najsvetejše, Kristus. Prve dni novega leta sem preživel na Seek konferenci za študente v Salt Lake Cityju s skupino, ki je tja prišla iz Slovenije. Ta, s kakovostno vsebino napolnjen, zadnji teden je bil kot duhovne vaje za zagon naprej in refleksijo za nazaj.

Odlični strokovnjaki in prepoznavni profesorji na univerzi, kakovostni občudijski dogodki, povezana skupnost v Clevelandu in okoli 17000 študentov na katoliški konferenci so bili del nepozabne izkušnje uspešnega sobivanja med seboj različnih (ja, zmernost v deželi ekstremov), a povezanih v eni, Kristusovi Cerkvi. Pastorage in pristopov ne gre kopirati. Ostaja odlična izkušnja, ki pa ni samo zame, zato vendar to pišem.

“

Vstopil sem v pristno izkušnjo michiganske zime in mraza, hkrati pa videl sad oznanjevanja našega misijonarja v odročni in majhni leseni cerkvi, kjer je bilo izpostavljeno Najsvetejše, Kristus.

”

SZÜKSÉGE VAN EGY MINISTRÁNSRA? NA ŠTUDIJSKEM OBISKU V PÉCSU, MADŽARSKA

November aktualnega študijskega leta sem preživel v Pécsu, Madžarska, kot prejemnik štipendije programa CEEPUS, programa mobilnosti za študente in učno osebje. Namen mojega odhoda v Pécs je bil študijski obisk, izkušnja študija na tamkajšnji škofijski teološki fakulteti, ob čemer pa sem prejel tudi bogat vpogled v življenje duhovnikov stolne župnije škofije v Pécsu, ki mi je kot bogoslovcu izjemno koristil. Tako je lahko tudi na Madžarskem moje vsakodnevno življenje ob študiju dopolnjeval formacijski steber praktičnega pastoralnega udejstvovanja.

Moj vstop v liturgično in pastoralno življenje stolne župnije v Pécsu označuje prav naslovno vprašanje, ki sem ga naslednji dan po svojem prihodu v nedeljo, 3. novembra 2024, v ponedeljek po večerni sveti maši v stranski kapeli stolnice v Pécsu, zastavil tamkajšnjemu stolnemu kaplanu. Zanimalo me je, ali bi lahko pri svetih mašah v nadaljnjih štirih tednih ministriral. Vprašanje je odprlo nešteto poti do novih izkušenj in poznanstev. Ko sem se predstavil in pojasnil razlog svojega bivanja v Pécsu, je moj študijski obisk skorajda v trenutku spremenil svoj potek in dinamiko. Ob prisostvovanju svetim mašam v različnih svetiščih v Pécsu sem spoznal več duhovnikov, ki tam delujejo, in njihovo delo ter zadolžitve. Ob njih sem odkrival življenje tega dela Cerkve na Madžarskem in življenje stolne župnije. Poizvedoval sem o njihovih izkušnjah semenišč na Madžarskem in o aktualni verski situaciji v državi. Prav zaradi truda, odprtosti in gostoljubja duhovnikov škofije v Pécsu je bila moja celotna izkušnja čudovito obogatena. V eni izmed cerkva so svete maše potekale vsak delovni dan ob 6.30. To je bilo izjemno koristno za vzdrževanje podobnih navad in urnika, kot velja v semenišču v Ljubljani. Preko ministriranja pri teh mašah sem spoznal tudi sodelavce v zakristiji in več duhovnikov. Mašniki so se tam namreč vsakodnevno menjavali. Ko sem se predstavil kot bogoslovec, so me sprejeli z velikim veseljem in mi želel predvsem vztrajnosti na moji poti. To me je globoko spodbudilo. Ob sobotah sem ministriral pri večerni maši v stolnici, ki je s svojo lepoto vzbujala globok občutek svetosti kraja. Maša je potekala v latinskem jeziku, daroval pa jo je stolni župnik. Obhajanje je obogatil tudi zbor s koralnim petjem.

Med nedeljami v času obiska sta bili druga in tretja še prav posebno lepi in pomenljivi. Bil sem namreč povabljen k pričevanju ob duhovnikovi pridigi. Prvič sem bil k pričevanju povabljen pri maši v eni izmed podružnic stolne župnije. Šlo je za mašo, ki jo pretežno obiskujejo družine. Govoril sem o svoji poti do odločitve za duhovniški poklic in o življenju v semenišču. Po maši sem bil deležen mnogih lepih besed in spodbud s strani župljank in župljanov. Drugič pa me je k takšnemu sodelovanju povabil stolni kaplan. Ko sem se pripravljaj na pričevanja, sem moral zelo pozorno upoštevati svoje jezikovno znanje in zmožnosti v izražanju v tujem jeziku. Priprava na pričevanja je bila zato izvirna in izjemno koristna izkušnja tudi z vidika učenja madžarskega jezika.

“

Odpiral se je izjemno zanimiv vidik usvajanja madžarskega jezika, ki je bil znotraj moje dotedanje učne poti bolj skromno zastopan – odkrivanje cerkvenega, liturgičnega in verskega izrazja.

”

Po življenju in sodelovanju v stolni župniji sem bil deležen pomenljivega vpogleda v navade liturgičnega obhajanja na Madžarskem, podrobneje sem spoznaval mesto, ob vsem tem pa sem imel priložnost utrjevati tudi svoje znanje madžarskega jezika in ga dopolnjevati predvsem ob opazovanju naravnih govorcev v popolnoma vsakdanjih situacijah in pogovorih. Odpiral se je izjemno zanimiv vidik usvajanja madžarskega jezika, ki je bil znotraj moje dotedanje učne poti bolj skromno zastopan – odkrivanje cerkvenega, liturgičnega in verskega izrazja. Med drugim sem se torej lahko učil

madžarskih izrazov za liturgična oblačila, liturgične predmete, dele maše, za različne pobožnosti, molitve in obrede, za praznike in za različne verske navade.

V času študijskega obiska sem bil nastanjen v študentskem domu, ki je v lasti škofije v Pécsu. Živel sem skupaj z drugimi študenti, ki povečini obiskujejo ali tukajšnjo škofijsko teološko fakulteto (madžarsko ime ustanove: Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola oz. PPHF), s katero sem bil preko programa CEEPUS povezan tudi sam, ali pa študirajo na Univerzi v Pécsu, ki je državna visokošolska ustanova. Ob srečevanju z njimi se je razvila edinstvena mednarodna izkušnja spoznavanja in vzpostavljanja stikov tako z madžarskimi študenti, s katerimi sem se lahko uril tudi na področju znanja in rabe madžarskega jezika, kot tudi s študenti od drugod. Steklo je veliko zanimivih pogovorov o poti do študija teologije in o ciljih.

Življenje na fakulteti je ponujalo možnost videti in primerjati pristope k poučevanju teološke snovi. Na predavanjih sem se srečal še z drugimi študenti fakultete in dobil lepo priložnost, da se preizkusim v izražanju filozofskih in teoloških pogledov in mnenj v tujem jeziku. Zelo sem bil hvaležen tudi za možnost obiska skupnosti, ki sodi v mrežo Fazenda da Esperança. Gre za skupnosti, v katerih živijo in delajo tisti, ki imajo za seboj preteklost zlorabljanja drog in zasvojenosti in si želijo novega začetka. Skupnost na Madžarskem sem obiskal v okviru študentske ekskurzije in bil deležen globokih pričevanj njenih članov. Fakulteta sama je bila lepo urejena, v veliko pomoč tudi pri delu za študij v Ljubljani pa mi je bila predvsem njena precej bogata knjižnica. Osebe je bilo prijazno in razumevajoče. Bil sem lepo sprejet in takoj mi je bila zagotovljena velika odprtost za kakršnakoli vprašanja ali dileme v zvezi z mojim študijskim obiskom.

Celovit pogled na november tega študijskega leta v meni vzbuja predvsem močan vtis o veliki gostoljubnosti in sprejemanju, ki sem ga bil deležen s strani vseh ljudi, s katerimi sem prihajal v stik v okviru katerekoli izmed dejavnosti, ki so oblikovale moje vsakodnevno življenje v Pécsu. Celotnega študijskega obiska se spominjam z veliko hvaležnostjo za samo priložnost in za pridobljene izkušnje.

“

Celovit pogled na november tega študijskega leta v meni vzbuja predvsem močan vtis o veliki gostoljubnosti in sprejemanju, ki sem ga bil deležen s strani vseh ljudi, s katerimi sem prihajal v stik v okviru katerekoli izmed dejavnosti, ki so oblikovale moje vsakodnevno življenje v Pécsu.

”

PASTORALNO LETO V ŽUPNIJI PRESKA

Lani se je semeniško vodstvo po dogovoru s Slovensko škofovsko konferenco odločilo, da bo v četrtem letniku po smernicah dokumenta *Ratio*, ki se tiče vzgoje bogoslovcev, uvedlo obširnejšo prakso. Čast »biti poskusni zajček takega leta« je doletela naju z Juretom Golobom. Tako letos teče poskusno leto, ko živiva in se pastoralno udeležujeva v župniji Preska, hkrati pa se med delavniki udeležujeva tudi predavanj na Teološki fakulteti. Za razliko od prejšnjih let, ko so bogoslovci hodili na prakso le ob vikendih, gre torej sedaj za eno leto stalnega bivanja na župniji.

Pastoralna praksa vključuje v prvi vrsti skupno molitev. Zjutraj skupaj zmolimo uro bogoslužnega branja in hvalnice, včasih tudi dnevno molitveno uro. Sveta maša je navadno ob večernih urah z izjemo ponedeljka in sobote, ko je sv. maša tudi zjutraj. Ob petkih je sv. maša tudi v Domu starejših občanov Medvode ob deseti uri dopoldne. Pri sv. mašah sodelujeva kot ministranta in akolita – sem zraven spada purificiranje in izredno obhajanje ob nedeljah. Ob večerih navadno poteka tudi molitev rožnega venca in večernice v župnijski kapeli.

V župniji je izredno močno in pestro pastoralno življenje. Vsak od naju uči en razred verouka, sodelujeva pri tedenski družinski katehezi in pri skavtih, vodiva ministrantske vaje, pripravljava teme za mladinsko skupino, redno se udeležujeva tudi zakonskih skupin, pomagava pri pripravi duhovnih obnov za skupine ipd. Kljub vsej dejavnosti je vedno čas tudi za študijske obveznosti. Tudi kadar kdo izmed nas, katehetov in župnika, ne more imeti določene ure verouka, si med seboj priskočimo na pomoč ter pokrijemo tudi kakšno uro drug drugemu.

Čeprav še ni konec leta, lahko zase rečem, da me je življenje na župniji oblikovalo in obogatilo. Še vedno izkušam širino službe župnika, ki je poklican, da – kakor pravi sv. apostol Pavel – postane vsem vse, da bi jih vsaj nekaj rešil. Pri tem pa vidim, kako pomembno je v vsej naglici ohranjati tihoto srca in svoj temelj, ki je Kristus.

“

Še vedno izkušam širino službe župnika, ki je poklican, da – kakor pravi sv. apostol Pavel – postane vsem vse, da bi jih vsaj nekaj rešil. Pri tem pa vidim, kako pomembno je v vsej naglici ohranjati tihoto srca in svoj temelj, ki je Kristus.

”

ŽIGA KREFT

ZA KOGA? ZA MARIBOR IN BOGA!

Letos na celoletni vikend praksi delujem ob župniku in dekanu g. Danijelu Lasbaherju v stolni župniji sv. Janeza Krstnika v Mariboru in tudi kot pomočnik nadškofovega tajnika g. Jureta Sojča pri projektih. Hvaležen sem, da sem lahko vsak vikend v središču naše nadškofije, pogosto ob nadškofu msgr. Alojziju Cviklu, ki letos praznuje 10. obletnico škofovskega posvečenja.

Stolna župnija zaobjema levi breg Drave in sega od strogega centra proti Kamnici. Poleg župnika deluje v župniji še duhovni pomočnik g. Janez Vagner. Župnija ima še nekaj veroučencev, močni so skavti in animatorji. Veliko je družin, ki sodelujejo v župniji, nekatere so aktivne v zakonskih skupinah, župnija pa ima tudi kar nekaj dobrih zborov. Trenutno je veliko moči usmerjenih v obnovo opleskov v stolnici, ki postaja vedno lepša.

Hvaležen sem, da sem lahko v stolni župniji v pomoč g. župniku pri verouku devetošolcev ter mladim, pri srečanjih ministrantov, občasnem animiranju birmancev in še kakšne skupine. V skavtskem stegu Maribor 1 sem duhovni asistent v četi. Vsako nedeljo sem navzoč pri več nedeljskih mašah, v kolikor nisem kje na terenu z nadškofom in tajnikom. V prejšnjem semestru sem pomagal tudi pri srečanjih Alfa za mlade.

Hvaležen sem tudi za drugi del prakse, ko z g. Juretom spoznavam posebnosti in različnosti naše nadškofije, včasih ob birmah, kjer spremljava g. nadškofa ali pa na kakšnem nagovoru mladim po različnih župnijah. Veliko praktičnih izkušenj dobivam tudi preko projekta Podkast Upanja, ki ga snujemo z g. Juretom in ekipo. Vsako snemanje je nekaj posebnega in četudi še ni veliko sledilcev, mi je samo delo in pogovori ob njem v veliko rast in razmislek, kako pristopati do ljudi, kako jim danes prinašati upanje.

Ena večjih milosti te prakse je biti ob g. nadškofu Alojziju, ga poslušati, opazovati in rasti ob njegovem zgledu in izkušnjah. Če kaj, sem v tem letu napredoval v razumevanju pokorščine in vloge škofa v duhovnikovem življenju. Posebej lepo je bilo romanje v Turčijo, kjer smo romali ob Janezovih Cerkvah iz Razodetja proti Niceji, kjer je bil vrhunec romanja. Dragoceno je biti v stiku s koreninami, iz katerih smo zrasli in lahko še danes zajemamo.

Mojo vikend prakso tako krepko zaznamuje delo z mladimi, kar mi je v veliko veselje, rast in večkrat tudi v izziv. Končno lahko (včasih abstraktne) filozofske in teološke vsebine prevedem (oz. se tega učim) v njihovo govorico, predvsem pa sem z njimi tam, kjer so. Vikendi so tako čas učenja (večkrat tudi iz napak), čas veselja in čas romanja po poti vere in upanja. Včasih tudi zelo dobesedno.

“HVALJEN, MOJ GOSPOD, V NAŠI SESTRI SMRTI...”

“

Kot bogoslovec na poseben način doživljam duhovno spremljanje uporabnikov. Vprašanja o Bogu, o Jezusovem življenju in o vstajenju so zelo pogosta in številni se začnejo prav v času poslavljanja vračati k veri in zakramentalnemu življenju.

”

Smrt in umiranje sta temi, ki ju družba danes vse večkrat odmika na rob ali ju hoče popolnoma odmisлити, vendar pa je za pravi odnos do življenja ključnega pomena soočenje z lastno minljivostjo. Ena izmed ustanov, ki opravlja pomembno poslanstvo na področju širjenja paliativne oskrbe in kulture življenja, je hiša Ljubhospica, kjer v letošnjem letu delujem kot prostovoljec.

Prvi izzivi, s katerimi sem se soočil nemudoma po prihodu v »hišo«, so bili zagotovo vstopanje v drugačen ritem življenja, soočanje z lastno nemočjo in že skoraj paradoksalno tudi potreba po spremembi miselnega obzorja. Glavni namen hospica namreč ni reševanje življenja za vsako ceno, ampak skrb za umirajoče, lajšanje motečih simptomov bolezni, zagotavljanje polnosti življenja do konca in priprava na srečno zadnjo uro.

Delo, ki ga opravljam v hospicu je zelo raznoliko in večplastno. Najbolj očiten in hkrati tisti vidik prostovoljstva, na katerega navadno najprej pomislimo, je fizična pomoč: priprava in strežba obrokov, pomoč pri pitju in hranjenju ter druge oblike pomoči. Drugi, prav tako pomemben, vidik prostovoljstva pa je družabništvo. Tistim uporabnikom, ki so pri močeh in si tega želijo, smo na voljo za pogovor, pri trpečih, nezavestnih ali aktivno umirajočih pa je dovolj že tiha navzočnost in molitev ob postelji. Kot bogoslovec na poseben način doživljam duhovno spremljanje uporabnikov. Vprašanja o Bogu, o Jezusovem življenju in o vstajenju so zelo pogosta in številni se začnejo prav v času poslavljanja vračati k veri in zakramentalnemu življenju. Posebno pretresljiva izkušnja je bila zame, ko sem enemu izmed uporabnikov na osebno željo ob postelji bral Kristusov pasijon.

“

Hospic je resda kraj umiranja, vendar ni kraj smrti, marveč življenja.

”

Hospic je resda kraj umiranja, vendar ni kraj smrti, marveč življenja. Iz tedna v teden smo tam priča malim čudežem. Spominjam se gospe, ki je v tednih umiranja postopoma opuščala svojo togoto in kljub velikemu trpljenju postajala vse bolj prijazna in umirjena. Pred smrtjo je začela skupaj s sestrami ponovno moliti ter prejemati zakramente in je tik pred božičnimi prazniki mirno zaspala. V decembru smo se veselili tudi spreobrnjenja in krsta starejšega gospoda, ki je bil vzgojen v muslimanski veri, v začetku marca pa mi je bilo dano biti ob postelji, ko je gospa prejela bolniško maziljenje ter mirno in z ganljivim nasmehom zaspala med molitvijo rožnega venca. Vedno ni tako. Smrti nekaterih so kljub vsemu zelo težke in včasih z vidika družinskih sporov prav žalostne. Kljub vsemu hudemu nihče od teh, ki pridejo v hospic, ne umira sam in zapuščen.

“

Človek je vse do zadnjega diha in še po tem nosilec neizrekljivega dostojanstva, ki ga ima kot oseba in ljubljeni Božji otrok. Kdor odriva trpljenje in skuša odmisлити konec svojega življenja, postopoma izgublja tudi vero v vstajenje in večnost, od tod pa se nakazuje zanka, v katero smo ujeti danes.

”

Človek je vse do zadnjega diha in še po tem nosilec neizrekljivega dostojanstva, ki ga ima kot oseba in ljubljeni Božji otrok. Kdor odriva trpljenje in skuša odmisлити konec svojega življenja, postopoma izgublja tudi vero v vstajenje in večnost, od tod pa se nakazuje zanka, v katero smo ujeti danes. Po krstu smo združeni s Kristusom in skupaj z njim smo potopljani v njegovo smrt. V vsaki zdravamariji in vsakokrat, ko ponavljamo besede “Pridi k nam tvoje kraljestvo”, se oziramo tudi proti naši smrtni uri, ki je čas dokončnega uresničenja krsta in srečanja z Bogom iz obličja v obličje.

Hvaležen sem za izkušnjo dela v hiši Ljubhospica. Želim si, da bi v prihodnosti pri nas naredili nadaljnje korake v smeri boljše paliativne oskrbe, prav posebej pa si želim, da bi zmogli kristjani skupaj hvaliti Boga v naši sestri smrti in da bomo s svojim odnosom do življenja, trpljenja in smrti postajali vedno večji glasniki upanja in žive priče Božje ljubezni v svetu.

ROMANJE V SALZBURG

Ob zaključku semestra, med 14. in 16. februarjem, je v organizaciji Bogoslovnega semenišča potekalo tradicionalno skupno romanje propedeutov, bogoslovcev in vodstva semenišča. Ker je bilo lansko romanje namenjeno spoznavanju bogate krščanske zgodovine Ravene in Ogleja kot zahodnega središča pokristjanjevanja Slovanov, je bilo letošnje romanje namenjeno odkrivanju še drugih korenin, po katerih smo Slovenci prejeli krščansko vero. Pot nas je vodila preko Celovške kotline in Krke do severnega središča pokristjanjevanja Slovanov, do Salzburga.

Prvi dan romanja smo pričeli z vožnjo proti Celovškemu polju. Prvi postanek smo v dopoldanskih urah naredili v dvojezičnem Vetrinju. Sprehodili smo se do nekdanjega cistercijanskega samostana, ki danes velja za enega od nekdanj najpomembnejših in najstarejših samostanov na slovenskem narodnem ozemlju. O tem pričajo zgodovinski zapisi opata Janeza II. Vetrinjskega, ki je med drugim popisal obred ustoličevanja koroških vojvod. Iz novejšje zgodovine pa je Vetrinj znan tudi po tako imenovani vetrinjski tragediji – v Vetrinju je bilo ob koncu druge svetovne vojne zbirališče in taborišče domobrancev ter civilistov, ki so bili nato prepeljeni v Slovenijo in kruto pomorjeni.

V nekdanji opatijski cerkvi smo najprej prisluhnili mag. Hanziju Filipiču, ki nam je spregovoril o aktualnem položaju slovenstva na tem dvojezičnem območju, nato pa je z nami delil še nekaj pretresljivih zgodb prej omenjene »vetrinjske tragedije«. Sledil je duhovni nagovor g. spirituala o odpuščanju, spravi in sobivanju.

Nato smo se zapeljali do centra Celovca, kjer smo obiskali sedež Mohorjeve družbe. Po kosilu v tamkajšnji obednici in ogledu hišne kapele smo ponovno prisluhnili g. Filipiču, ki nam je predstavil zgodovino, razvoj in trenutno delovanje Celovške Mohorjeve družbe, dotaknil pa se je tudi pomena prisotnosti slovenskih duhovnikov za ohranjanje slovenstva na avstrijskem Koroškem.

Sledilo je nekaj prostega časa za samostojen ogled mesta, zatem pa še skupni obisk celovške stolnice. Ta je na prav poseben način povezana z bl. Antonom Martinom Slomškom, saj je v njej prejel mašniško posvečenje. V spomin na našega prvega slovenskega blaženega smo prebrali eno izmed njegovih pridig, ki govori o pomembnosti spoštovanja lastnega jezika.

Pozno popoldne smo se odpravili proti Tinjam, kjer smo se nastanili v Domu prosvete Sodalitas. Po sv. maši in večerji nas je nagovoril direktor doma, g. Jože Kopajnik. Spregovoril nam je o delovanju in aktivnostih doma Sodalitas, o svojem duhovniškem poslanstvu, o delu za misijone, o svojem doživljanju avstrijske Koroške in viziji zanjo v prihodnosti. Svoj nagovor je zaključil s solznimi očmi in

pomenljivimi besedami: »Sprava, sprava in še enkrat sprava!« Poleg dragocenega nagovora smo mu hvaležni tudi za sliko priznanega koroškega umetnika Valentina Omana, ki nam jo je poklonil v dar. Drugi dan romanja smo začeli z obiskom Gosposvetskega polja. Najprej smo naredili postanek pri vojvodskem prestolu, kjer smo prebrali zapis o ustoličevanju koroških vojvod. Sledil je ogled cerkve Gospe Svete, najstarejše cerkve na slovenskem narodnostnem območju. Na grobu sv. Modesta, ki je kot pokrajinski škof vodil pokristjanjevanje Karantancev, nas je spiritual spodbudil, da smo se za trenutek ustavili v tišini in pomislili na vse tiste, ki so nam in našim prednikom posredovali dar vere. Sledila je vožnja do Krke, kjer smo si ogledali krško stolnico, ki velja za eno od najlepših in najpomembnejših cerkva v visokoromanskem slogu v Evropi. V kripti stolnice, ki zaradi številnih stebrov prav tako velja za eno izmed najlepših in najbolj dovršenih kript svojega časa, smo obhajali sv. mašo in molili na grobu sv. Eme Krške. Kosilo smo imeli v tamkajšnjem samostanskem kompleksu, ki je sedaj preurejen v hotel.

Zatem je bilo pred nami kar nekaj vožnje do Salzburga, ves čas vožnje pa nas je spremljala idilična gorska kulisa. Pozno popoldan smo prispeli na cilj, kjer smo se namestili v hostel in imeli večerjo. Zatem smo se odpravili na kratek večerni sprehod mimo palače Mirabell do centra Salzburga, kjer smo imeli nekaj prostega časa. Tako smo se lahko v večernem utripu mesta prosto sprehodili do Mozartove rojstne hiše, do glavnega trga s stolnico, od koder se pogled razprostira proti gradu Hohensalzburg, ali pa naredili obhod od znamenite benediktinske opatije mimo gotske frančiškanske cerkve do baročne kolegijske cerkve.

Zadnji dan našega romanja smo pričeli s sv. mašo v korni kapeli salzburške benediktinske opatije sv. Petra. Zatem smo si ogledali bogato opatijsko cerkev in pokopališče s pripadajočimi kapelami in katakombami za opatijo. Nato smo se sprehodili do škofijskega poslopja, kjer smo si ogledali škofijski muzej, v katerem je predstavljena zgodovina salzburške nadškofije in salzburške stolnice. Sprehodili smo se skozi razkošne prostore, namenjene salzburškim knezoškofom, si ogledali zbirko stolnih likovnih umetnin in občudovali bogato zbirko umetniško dovršenega cerkvenega posodja in liturgičnih paramentov.

Po skupnem kosilu je ponovno sledilo nekaj prostega časa za samostojen ogled mesta. Potem smo si skupaj ogledali še stolnico, posvečeno sv. Rupertu in sv. Virgilu, ki sta tudi zavetnika mesta Salzburg. V skupni molitvi smo se zadržali v adoracijski kapeli v kripti stolnice. Pred prezbiterijem, kjer hranijo relikvije sv. Ruperta in sv. Virgila, smo nekaj trenutkov postali v tišini in ozavestili, da stojimo na zares svetem kraju, saj so bili prav s tega mesta v naše kraje poslani številni misijonarji.

Sledila je vožnja proti domu. Za popestritev poti so bogoslovci pripravili program, v katerem so k predstavitvi povabili letošnje propedehte. Po predstavitvi je sledil še zabaven intervju z g. rektorjem. Poleg duhovne razsežnosti so bili ti trije dnevi tudi priložnost za širjenje naših intelektualnih in kulturnih obzorij. Veseli smo, da je bila z nami profesorica mag. Bernarda Stenovec, ki nam je v teh treh dneh s svojim strokovnim vodenjem približala bogato zgodovino, kulturno dediščino in umetniško vrednost obiskanih krajev in znamenitosti.

Gospodu smo hvaležni za tako lepo romanje, da nas je v teh treh dneh duhovno okrepil in utrdil naše medosebne vezi.

»BRATJE IN SESTRE, DOBER VEČER ...« IN MEMORIAM: PAPEŽ FRANČIŠEK

Vir: CNN

S temi besedami je 13. marca 2013 svoj pontifikat otvoril Jorge Mario Bergoglio, ki se je vesoljni Cerkvi predstavil pod imenom papež Frančišek, od katerega pa smo se na velikonočni ponedeljek, 21. aprila 2025, z žalostjo v srcu poslovili.

Jorge Mario Bergoglio, papež Frančišek, se je rodil 17. decembra 1936 v Buenos Airesu, Argentina. Po vstopu v redovno skupnost Družbe Jezusove je leta 1969 prejel duhovniško posvečenje in leta 1992 škofovsko. V kardinala je bil povzdignjen leta 2001, po odstopu papeža Benedikta XVI. pa je bil izvoljen za 266. papeža.

“

Pontifikat prvega argentinskega papeža v zgodovini je bil zaznamovan s preprostostjo, izjemno dostopnostjo in skrbjo za najbolj odrinjene, še posebej za »nezaželene« in grešnike. Papež Frančišek si je prizadeval za mir po vsem svetu in za iskreno širjenje evangeljskega sporočila predvsem s svojim lastnim zgledom, za kar smo mu neizmerno hvaležni.

”

Pontifikat prvega argentinskega papeža v zgodovini je bil zaznamovan s preprostostjo, izjemno dostopnostjo in skrbjo za najbolj odrinjene, še posebej za »nezaželene« in grešnike. Papež Frančišek si je prizadeval za mir po vsem svetu in za iskreno širjenje evangeljskega sporočila predvsem s svojim lastnim zgledom, za kar smo mu neizmerno hvaležni. V verskih in političnih sferah je bil izjemno priljubljen. Trudil se je ljudi združevati in dajati zavest katoliškosti svete Cerkve ter s tem dajal zgled vsem duhovnim pastirjem po svetu.

“

Poudarjal je skrb za naš skupni dom, za ohranjanje stvarstva, zato ker je delo Stvarnika. Prizadeval si je za nov način razmišljanja o človeku, življenju, družbi in našem odnosu do narave.

”

Po blagoslovu Urbi et Orbi, ki ga je podelil na letošnjo velikonočno nedeljo na Trgu svetega Petra, je naslednji dan okrog 7.35 ugasnilo plemenito srce, ki je gorelo in molilo za ves svet.

Za časa svojega pontifikata si je papež Frančišek prizadeval širiti vest o Božjem usmiljenju. Slednjemu na čast je razglasil izredno jubilejno leto usmiljenja 2016. Na ta način se je trudil predati pomembno sporočilo o tem, da Gospod brezmejno odpušča, in željo, da bi zaupali v Njegovo usmiljenje. Prav tako pomembno je njegovo prizadevanje za mir. S tem, da je uporabo jedrskega orožja označil za nemoralno, je jasno pokazal na stališče svete Katoliške Cerkve do vprašanja reševanja konfliktov. Svaril je pred vsakršnim okoriščanjem z vojno in dosledno opozarjal vse, ki so na položajih moči, naj sprejemajo odgovornost za svoja dejanja. Sveti oče si je tudi prizadeval za skrb za okolje. Zelo je bil uspešen s svojo encikliko z naslovom *Laudato si'*, ki je imela velik vpliv na ves svet. Poudarjal je skrb za naš skupni dom, za ohranjanje stvarstva, zato ker je delo Stvarnika. Prizadeval si je za nov način razmišljanja o človeku, življenju, družbi in našem odnosu do narave.

Za vse navedeno in še za mnogo več, za vsako dejanje ljubezni ter vsako molitev za ljudstvo se pokojnemu svetemu očetu iskreno zahvaljujemo.

V želji, da bi mu bil Gospod usmiljen sodnik in bogat plačnik, smo se tudi bogoslovci v dnevih po njegovi smrti redno združevali v molitvi rožnega venca zanj. Prav tako smo se spominjali tudi njegovih misli, namenjenih bogoslovcem in duhovnikom, ter s tem ohranjali spomin nanj v svojih srcih. Papežu Frančišku želimo, da si po svojem izjemnem življenjskem delu končno odpočije v nebeškem kraljestvu, in se veselimo njegove priprošnje pri Bogu.

“

Za vse navedeno in še za mnogo več, za vsako dejanje ljubezni ter vsako molitev za ljudstvo se pokojnemu svetemu očetu iskreno zahvaljujemo.

”

PREGLED ŽIVLJENJA PAPEŽA FRANČIŠKA

17. december 1936	rojstvo
11. marec 1958	vstop v Družbo Jezusovo
13. december 1969	mašniško posvečenje
1973–1979	provincial Družbe Jezusove
27. junij 1992	škofovsko posvečenje
1992–1997	pom. škof v Buenos Airesu
1998–2013	nadškof v Buenos Airesu
21. februar 2001	kardinal
13. marec 2013	izvolitev za papeža
21. april 2025	smrt

FOTOGALERIJA IN ŠE KAJ

Matevž

Vodstvo "kuha"

Križev pot za nove duhovne poklice

*Slovenski bogoslovci in vodstvo
2024/2025*

Srečanje s starši

Poišči 3 razlike